

Hovedaktionærers indkomsttransformation

Dokumentation af regnemetode for afledte provenuvirkninger af hovedaktionærers indkomsttransformation ved ændringer i aktieindkomstbeskatningen og andre skatteændringer, der påvirker tilskyndelsen til at transformere indkomst.

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse.....	1
1. Indledning.....	2
2. Beskatning af hovedaktionærs indkomst	3
3. Overordnet modelramme	6
4. Model 1 – balance mellem marginalsatserne.....	8
5. Model 2 - progressionsgrænsen for aktieindkomst.....	27
6. Samfundsøkonomisk virkning	34
7. Virkning af indkomsttransformation på BNP	38
Bilag 1: Teoretisk mikrofundament	43
Bilag 2: Indkomstgrænser for indkomstskatter	47
Bilag 3: Følsomhedsberegninger.....	50
Bilag 4: Fremskrivning af aktieindkomst	51

1. Indledning

Hovedaktionærer stiller ofte både kapital og arbejdskraft til rådighed for et selskab og kan i vidt omfang selv beslutte, hvor stor en del af selskabets overskud de vil have udbetalt henholdsvis som løn og som udbytte/aktieavance (efter selskabsskat). Det giver mange hovedaktionærer mulighed for at transformere indkomst mellem lønindkomst og unoteret aktieindkomst (eller omvendt) for at opnå en lavere beskatning. Dette fænomen kaldes også *indkomsttransformation*.

Hovedaktionærernes tilskyndelse til indkomsttransformation er i udgangspunktet begrænset, fordi skattesystemet i en periode netop har været indrettet, så forskellen mellem de højeste marginalsatter for lønindkomst og aktieindkomst er beskeden. Hvis skattesystemet imidlertid ændres, så balancerne i beskatningen af personlig indkomst og aktieindkomst forskydes, vil det give anledning til øget indkomsttransformation, som kan have negative afledte virkninger på de offentlige finanser.

Skatteministeriet har i provenuskøn hidtil ikke medregnet de afledte virkninger af ændringer i tilskyndelsen til at transformere indkomst mellem lønindkomst og unoteret aktieindkomst (eller omvendt) for hovedaktionærer. Det skyldes, at der ikke tidligere har været regnemetoder til at kvantificere disse afledte provenuvirkninger. Skatteministeriet har imidlertid nu udviklet en regnemetode, der fremover muliggør indregning af provenuvirkningen af ændret indkomsttransformation i økonomiske konsekvensvurderinger.

Hvis en skat *nedsættes*, så forskellen mellem beskatningen af lønindkomst og aktieindkomst bliver større, vil den afledte indkomsttransformation give anledning til et *ekstra mindreprovenu*. Fx vil en nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst *isoleret set* blive dyrere, fordi hovedaktionærerne vil øge deres indkomsttransformation fra lønindkomst til unoteret aktieindkomst, fordi aktieindkomst nu beskattes lavere.

Hvis en skat *forøges*, så forskellen mellem beskatningen af lønindkomst og aktieindkomst bliver større, vil den afledte indkomsttransformation give anledning til, at *merprovenuet* af skatteforhøjelsen reduceres. Fx vil en forøgelse af den nye topskattesats *isoleret set* give et lidt mindre merprovenu, fordi hovedaktionærerne også i dette tilfælde vil øge deres indkomsttransformation fra lønindkomst til unoteret aktieindkomst, fordi lønindkomst nu beskattes højere.

Som hovedregel vil skatteændringer, der indebærer en øget forskel mellem beskatningen af lønindkomst og unoteret aktieindkomst, således give anledning til en øget indkomsttransformation, som isoleret set forværrer de offentlige finanser. Det modsatte kan dog være tilfældet med skatteændringer, som skaber bedre balance i beskatningen end i udgangspunktet.

Regnemetoden beskrives i detaljer nedenfor.

De beregnede virkninger af indkomsttransformation er behæftet med betydelig usikkerhed og afhænger bl.a. af de forudsætninger, der anvendes om størrelsen af hovedaktionærernes adfærdsrespons over for ændringer i forskellen mellem beskatningen af løn- og aktieindkomst. Metoden er afgrænset til at behandle transformation af indkomst mellem lønindkomst og aktieindkomst for hovedaktionærer og for selvstændige, som antages at ændre selskabsform til at blive hovedaktionærer, hvis der skabes en tilstrækkelig stor økonomisk tilskyndelse til at gøre dette.

2. Beskatning af hovedaktionærers indkomst

Indkomsttransformation er udtryk for, at nogle skatteydere har mulighed for at udbetale deres indkomst på den måde, der reducerer den samlede skattebetaling. En del af hovedaktionærerne kan således forventes at transformere selskabsoverskud fra lønindkomst til aktieindkomst eller omvendt – eller periodisere udbetaling af selskabsoverskud over tid – hvis skatterne på aktieindkomst eller lønindkomst ændrer sig.

Hovedaktionærer er defineret som personer, som indenfor de sidste fem år har haft en ejerandel på mindst 25 pct. i et *aktieselskab* (A/S) eller et *anpartsselskab* (ApS) eller har rådet over 50 pct. af stemmerne i selskabet, hvorved de i vid udstrækning selv kan vælge, hvordan selskabsoverskuddet fordeles på lønindkomst og aktieindkomst.

Selskabsoverskud, der realiseres som aktieindkomst, beskattes først i selskabet *efter reglerne for selskabsskat* og dernæst personligt hos hovedaktionæren *efter reglerne for beskatning af aktieindkomst*, mens selskabsoverskud, der udbetales som løn, beskattes *efter reglerne for beskatning af personlig indkomst*.

Indkomsten i selskabet beskattes med selskabsskatten på 22 pct. efter fradrag for omkostninger, lønninger og afskrivninger mv. Den resterende indkomst i selskabet – det vil sige overskuddet efter selskabsskat – kan herefter spares op i selskabet eller udbetales til selskabets ejere, dvs. hovedaktionæren og evt. andre ejere. Når overskuddet realiseres hos ejerne, beskattes indkomsten som aktieindkomst med den relevante aktieindkomstsattesats.

Aktieindkomst beskattes i 2025 med 27 pct. af indkomsten under 67.500 kr. (2025-niveau) og 42 pct. af indkomsten over denne grænse. Ægtefæller sambeskattes af aktieindkomst. Det vil sige, at ægtefællers indkomst lægges sammen, og at progressionsgrænsen udgør det dobbelte, altså 135.000 kr. (2025-niveau). Den *sammensatte marginalskat på aktieindkomst inklusive selskabsskat* udgør ca. 43,0 pct. op til progressionsgrænsen og 54,8 pct. over denne grænse¹. Med *Aftale om Iværksætterpakken* forhøjes progressionsgrænsen i 2026 til 75.800 kr. (2025-niveau) og fra 2027 til 83.100 kr. (2025-niveau).

I 2025 udgør den *højeste marginalskat på personlig indkomst – og dermed på løn – ca. 55,9 pct.* (opgjort med gennemsnitlig kommuneskattesats og ekskl. kirkeskat) over topskattegrænsen på knap 665.000 kr. (2025-niveau før arbejdsmarkedsbidrag).

Det vil sige, at der *aktuelt* er en omtrentlig balance mellem de højeste marginalskatte for aktieindkomst og personlig indkomst på hhv. 54,8 pct. og ca. 55,9 pct., hvilket begrænser hovedaktionærers incitament til indkomsttransformation.

Med *Aftale om reform af personskat* omlægges topskatten fra 2026, så den nuværende topskat erstattes af tre skatter: En ny mellemskat, en ny topskat og en ny toptopskat. Ændringerne i topskatten indebærer, at den nuværende balance mellem marginalskatte for indkomster over den nuværende topskattegrænse på 665.000 kr. (2025-niveau før arbejdsmarkedsbidrag) forskydes.

Ændringerne i topskatten indebærer, at for personlig indkomst, herunder lønindkomst mellem 665.000 kr. og 806.700 kr. (2025-niveau før arbejdsmarkedsbidrag) reduceres skattesatsen med 7,5 pct.-point – svarende til en nedsættelse af marginalsatten med 6,9 pct.-point fra 55,9 pct. til 49,0 pct.

¹ Den laveste sammensatte marginalskat for selskabsskat og aktieindkomst er $22 + (1 - 0,22) \cdot 27 = 43,06$ pct., idet selskabsskatten er 22 pct., og den lave skattesats for aktieindkomst er 27 pct. Den højeste sammensatte marginalskat for selskabsskat og aktieindkomst er $22 + (1 - 0,22) \cdot 42 = 54,76$ pct., idet selskabsskatten er 22 pct., og den høje skattesats for aktieindkomst er 42 pct.

For lønindkomst mv. mellem 806.700 kr. og 2.688.800 kr. (2025-niveau før arbejdsmarkedsbidrag) er marginalsatten uændret. Men for lønindkomster over 2.688.800 kr. (2025-niveau før arbejdsmarkedsbidrag) indebærer den nye toptopskat på 5 pct. en forøgelse af marginalsatten med 4,6 pct.-point fra 55,9 pct. til 60,5 pct.

Selvstændigt erhvervsdrivende, der ikke driver virksomhed i selskabsform, men i stedet under virksomhedsordningen, har mulighed for at ændre deres organisationsform fra personlig virksomhed til et A/S eller ApS, hvormed antallet af hovedaktionærer, som kan transformere indkomst som løn- eller aktieindkomst, potentielt kan øges. Samtidig er der evidens for, at selvstændige i høj grad reagerer på skattemæssige incitament. På den baggrund er det valgt at medregne selvstændige under virksomhedsordningen som en del af den gruppe, der har potentiale til at foretage indkomsttransformation.

Selvstændigt erhvervsdrivende, som ændrer organisationsform, er en af flere *kanaler* gennem hvilke, ændringer i balancerne i skattesystemet kan føre til øget indkomsttransformation, jf. boks 1.

Boks 1. Valg af organisationsform og mulighed for indkomsttransformation

For at kunne transformere lønindkomst til aktieindkomst kræver det som udgangspunkt, at der er bestemmende indfyldelse i et selskab, dvs. en virksomhed, der drives enten som et aktieselskab (A/S) eller et anpartsselskab (ApS). Derudover er der en række krav, som skal være opfyldt, før man skattemæssigt vil blive anset som erhvervsdrivende fremfor lønmodtager, ligesom der skal indskydes kapital til en værdi på minimum 40.000 kr. for at stifte et selskab (nedsættes til 20.000 kr., jf. *Aftale om Iværksætterpakken af 21. juni 2024*).

Der er imidlertid en række andre kanaler, hvor ændringer i balancerne i skattesystemet kan føre til indkomsttransformation mellem løn- og aktieindkomst, som kan have provenu- og fordelingsmæssige konsekvenser. Af de fire nævnte kanaler nedenfor er det kun virkningen af, at selvstændigt erhvervsdrivende kan vælge at skifte organisationsform til hovedaktionærer, som er taget med i modellen.

Selvstændigt erhvervsdrivende kan skifte organisationsform (inkluderes i modellen)

Det er muligt for *selvstændigt erhvervsdrivende*, der ikke driver virksomhed i selskabsform, men i stedet under virksomhedsordningen, at ændre organisationsform fra personlig virksomhed til fx et A/S eller ApS, hvormed de bliver nye hovedaktionærer, som kan transformere indkomst fra løn til aktieindkomst. Det gælder både ift. løbende overskud fra virksomheden, ligesom det også vil være muligt at udbetale historisk optjente, opsparede overskud som unoteret aktieindkomst, hvis der foretages en virksomhedsomdannelse. Der er samtidig empirisk evidens for, at selvstændige i høj grad reagerer på skattemæssige incitamenter, fx til at periodisere indkomsten fra deres virksomheder.

På den baggrund er det valgt at medregne selvstændige under virksomhedsordningen som en del af den gruppe, der har potentiale til at foretage indkomsttransformation.

Almindelige lønmodtagere kan blive hovedaktionærer (inkluderes ikke i modellen)

Alle kan som udgangspunkt etablere sig som selvstændige erhvervsdrivende, men det er forbundet med administrative omkostninger at overgå fra at være *almindelig lønmodtager* til selvstændigt erhvervsdrivende (hovedaktionær). Man opgiver lønmodtagerrettigheder, og det kræver, at der drives reel selvstændig virksomhed, før man skattemæssigt vil blive anset som selvstændig erhvervsdrivende. Denne mulige kanal til et øget antal hovedaktionærer og dermed øget potentiale for indkomsttransformation indgår ikke i modellen.

Eksisterende minoritetsaktionærer i unoterede selskaber (inkluderes ikke i modellen)

Personer behøver ikke nødvendigvis være hovedaktionærer for at kunne transformere indkomst mhp. at opnå en lavere beskatning. Det kræver blot, at de har mulighed for at foretage indkomsttransformation i fællesskab med andre interesseforbundne partnere i et selskab. Det kan fx være et konsulenthus, hvor alle partnerne/ejerne som udgangspunkt vil have en fælles interesse i at udbetale udbytte, når lønningerne overstiger grænsen for topskat. Minoritetsaktionærers potentiale for indkomsttransformation indgår ikke i modellen.

Medarbejderaktier mv. (aktieaflønnings) (inkluderes ikke i modellen)

Selskaber har mulighed for at inddrage aktier mv. i deres lønpolitik, hvormed de kan tilbyde medarbejderne en samlet aflønning, som delvist beskattes som aktieindkomst. Såfremt der skabes en væsentlig forskel i beskatningen af løn- og aktieindkomst, kan selskaberne og deres medarbejdere udnytte denne forskel – inden for visse rammer – og udbetale en større eller mindre andel af den samlede kompensation i form af aktier mv. Problemstillingen er relevant ift. alle personer, som arbejder i et privatejet selskab, uanset om det er unoteret eller noteret. Det gælder både ift. almindelige medarbejdere og ledende medarbejdere (incitamentsaflønnings ifm. af aktieoptioner mv.). Værdien af de tilbudte/tildelte aktier må på afslutningstidspunktet højst udgøre en vis andel af den ansattes årsløn, som bl.a. afhænger af hvor bred en kreds af selskabets medarbejdere, der har adgang til at erhverve medarbejderaktier, samt virksomhedens størrelse og alder. Denne mulige kanal til øget potentiale for indkomsttransformation indgår ikke i modellen.

Selvstændigt erhvervsdrivende, der ikke driver virksomhed i selskabsform, kan vælge at lade overskud i virksomheden beskattes efter almindelige personskatteregler eller ved særlige beskatningsregler (virksomheds- eller kapitalafkastordningen). Disse regler fordeler det skattepligtige overskud fra virksomheden mellem personlig indkomst og kapitalindkomst. Formålet med de særlige beskatningsregler er primært at sikre selvstændigt erhvervsdrivende *fuld skattemæssig fradragsværdi af erhvervsmæssige renteudgifter*, så de sidestilles med andre driftsudgifter. Derudover giver virksomhedsskatteordningen mulighed for at spare op i virksomhedsordningen mod betaling af en foreløbig skat svarende til selskabsskattesatsen,

hvilket kan hjælpe med at konsolidere virksomheden og udjævne beskatningen af svingende indkomster².

Virksomhedsordningen udgør et skattemæssigt alternativ til at drive virksomhed i et aktie- eller anpartsselskab. Valg af virksomhedsordningen kræver, at der føres årsregnskab, hvilket indebærer en bogholderimæssig og regnskabsmæssig adskillelse af virksomhedens økonomi og den selvstændiges privatøkonomi. Dette krav gælder ikke for kapitalafkastordningen, hvor man dog ikke frit kan spare overskud op og i nogle tilfælde ikke opnår fuldt fradrag for renteudgifter. En personligt ejet virksomhed kendetegnes desuden ved, at ejeren personligt hæfter for virksomhedens gæld (modsat for selskaber, der har begrænset hæftelse), samt at der ikke er nogen krav til startkapitalens størrelse ved stiftelse af virksomheden.

3. Overordnet modelramme

Hovedaktionærer skal i det følgende forstås som fysiske personer, der har bestemmende indflydelse i et selskab, hvorved de i vid udstrækning selv kan vælge, hvordan selskabsoverskuddet fordeles på lønindkomst og aktieindkomst. Modellen tager udgangspunkt i Danmarks Statistiks definition af hovedaktionærer som personer, der indenfor de sidste fem år har haft en ejerandel på mindst 25 pct. i et aktieselskab (A/S) eller et anpartsselskab (ApS), eller har rådet over 50 pct. af stemmerne i selskabet.

Modellen omfatter desuden personer, som driver selvstændig virksomhed i personligt regi – det vil sige selvstændigt erhvervsdrivende, som driver deres virksomhed i virksomhedsskatteordningen. Ændringer i balancerne i skattesystemet kan føre til yderligere indkomsttransformation ved at disse selvstændige erhvervsdrivende ændrer deres organisationsform fra personlig virksomhed til et A/S eller ApS, hvormed antallet af hovedaktionærer, som kan transformere deres indkomst som løn- eller aktieindkomst, øges.

En udfordring ved at skønne over indkomsttransformation er, at det i praksis vil afhænge af den enkelte hovedaktionærs forhold – herunder om der fx er andre aktionærer i det pågældende selskab – om det er forbundet med en økonomisk gevinst at udbetale virksomhedsoverskud som unoteret aktieindkomst frem for som lønindkomst eller omvendt. Der kan også være andre fordele og ulemper forbundet med indkomsttransformation, hvilket betyder, at ikke alle hovedaktionærer skønnes at indkomsttransformere al deres indkomst, blot fordi forskellen mellem skatten på aktieindkomst og lønindkomst forøges en smule, *jf. boks 2*.

² Til kapitalafkastordningen er knyttet en konjunkturudligningsordning, der indebærer, at maksimalt 25 pct. af virksomhedsoverskuddet kan opspares på en bunden bankkonto i op til 10 år, mod betaling af en foreløbig skat svarende til selskabsskatten på 22 pct. Begge ordninger giver derved mulighed for udjævning af beskatning af svingende indkomster og dermed mulighed for at undgå eller mindske betaling af topskat.

Boks 2. Begrænsninger ved hovedaktionærers indkomststransformation

Ikke alle hovedaktionær har i praksis mulighed for eller økonomisk fordel af at foretage indkomststransformation. Det kan enten skyldes, at en hovedaktionær ikke er enejer, men blot ejer en andel (over 25 pct.) af en given virksomhed (tilstedeværelsen af andre hovedaktionærer eller minoritetsaktionærer kan begrænse gevinsten ved at foretage indkomststransformation, hvis der fx ikke er fælles interesse i at udbetale udbytte frem for lønninger), eller at en hovedaktionær ikke arbejder i virksomheden, men har lønindkomst fra en anden kilde. Det er ikke muligt ud fra data at bestemme præcis hvilke hovedaktionærer, som er begrænset i deres mulighed for indkomststransformation. Men det kan konstateres, at ikke alle hovedaktionærer vælger den udbetalingsform, som umiddelbart er forbundet med den laveste skattebetaling. Det er på den baggrund valgt at betragte hovedaktionærers indkomststransformation som en handling forbundet med transaktionsomkostninger, ikke-skattemæssige ulemper og andre begrænsninger.

Hvis indkomststransformation *ikke var forbundet* med transaktionsomkostninger eller andre begrænsninger, så ville hovedaktionærer frit kunne transformere selskabsoverskud udbetalt som lønindkomst til udbetaling som unoteret aktieindkomst (eller omvendt). Dermed ville selv små skattefordele ved indkomststransformation kunne udnyttes omkostningsfrit. Hvis den høje sats for aktieindkomst blev reduceret med 2 pct.-point, hvilket er nok til, at den sammensatte høje sats for aktieindkomst bliver lavere end lønmarginalskatten for topskatteydere (i alle kommuner), så ville alle hovedaktionærer forventes at foretage indkomststransformation, indtil de ikke har mere lønindkomst over topskattegrænsen.

Hvis indkomststransformation imidlertid *er forbundet* med transaktionsomkostninger, ikke-skattemæssige ulemper eller andre begrænsninger, så vil hovedaktionærer (fx ved en 2 pct. reduktion af den høje sats for aktieindkomst) kun vælge at transformere selskabsoverskud, indtil deres marginale omkostning ved denne indkomststransformation svarer til den marginale skattegevinst. Det betyder, at des mere en given sats ændres, des mere indkomststransformation vil hovedaktionærer foretage.

I det seneste dataår (2021) er marginalskatten for lønindkomst over topskattegrænsen for 3.500 hovedaktionærer lavere end den højeste sammensatte marginalskat for aktieindkomst (*jf. lavskattekommuner i tabel a*), mens marginalskatten for lønindkomst er højest for de resterende 36.900 hovedaktionærer, når der tages udgangspunkt i marginalskatten på lønindkomst inkl. kirkeskat. Af de 36.900 hovedaktionærer, bor de 21.600 hovedaktionærer i en kommune, hvor deres kommuneskat er så høj, at deres marginalskat svarer til det skrå skatteloft (*jf. højskattekommuner i tabel a*), mens de resterende 15.300 hovedaktionærer bor i en kommune, hvor kommuneskatten ikke er høj nok til, at marginalskatten svarer til det skrå skatteloft (*jf. mellemskattekommuner i tabel a*).

I *tabel a* nedenfor ses det, at i lavskattekommuner har hovedaktionærer 44,5 pct. af deres indkomst udbetalt som unoteret aktieindkomst, selvom marginalskatten for lønindkomst er 0,3 pct.-point lavere end den højeste sammensatte marginalskat for aktieindkomst. Ligeledes ses det, at andelen af hovedaktionærers indkomst udbetalt som unoteret aktieindkomst i højskattekommuner er 55,1 pct. (hvilket kun er 10,7 pct.-point højere end i lavskattekommuner), hvor den højeste marginalskat for lønindkomst er 2,5 pct.-point større end den høje sammensatte marginalskat for aktieindkomst.

Hvis der ikke var transaktionsomkostninger eller andre begrænsninger forbundet med indkomststransformation, ville det forventes, at andelen af unoteret aktieindkomst var tæt på 0 i lavskattekommuner, mens andelen af unoteret aktieindkomst var tæt på 100 pct. i højskattekommuner. Den kommunale variation er dermed mindre, end man ville forvente, hvis indkomststransformation var uden transaktionsomkostninger, hvilket peger på, at indkomststransformation *er forbundet* med transaktionsomkostninger eller andre begrænsninger.

Tabel a. Unoteret aktieindkomst som andel af samlet indkomst for hovedaktionærer med unoteret aktieindkomst over progressionsgrænsen og lønindkomst over den nuværende topskattegrænse

	Lavskattekommuner	Mellemskattekommuner	Højskattekommuner	Alle kommuner
Marginalskat på lønindkomst, inkl. kirkeskat, pct.	54,5	55,6	57,3	56,2
Marginalskat på aktieindkomst, pct.	54,8	54,8	54,8	54,8
<i>Hovedaktionærer med lønindkomst over mellemskattegrænsen og aktieindkomst over progressionsgrænsen for aktieindkomst.</i>				
Andel unoteret aktieindkomst af samlet indkomst, pct.	44,5	45,4	55,1	49,4
Antal hovedaktionærer i kategorien, personer	3.500	15.300	21.600	40.400
<i>Hovedaktionærer med en samlet indkomst over 2 mio. kr.</i>				
Andel unoteret aktieindkomst af samlet indkomst, pct.	48,1	50,9	64,7	56,0
Antal hovedaktionærer i kategorien, personer	1.000	3.800	4.000	8.900

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021.

Samtidig har hovedaktionærer med lønindkomst under den nuværende topskattegrænse samlet set 11,6 mia. kr. i unoteret aktieindkomst over progressionsgrænsen, *jf. række (13) i tabel 1*, på trods af at disse hovedaktionærer har en substantiel skattemæssig fordel ved at transformere unoteret aktieindkomst til lønindkomst efter gældende skatteregler. Endeligt er der også en stor andel hovedaktionærer med lønindkomst over den nuværende topskattegrænse, som ikke har unoteret aktieindkomst på trods af, at det er forbundet med en skattemæssig fordel at transformere en del af lønindkomsten til unoteret aktieindkomst, *jf. række (5) i tabel 1*.

I registerdata findes der ikke tilstrækkelige oplysninger om den enkelte hovedaktionærs forhold til at kunne afgøre, om en hovedaktionær kan transformere indkomst eller ej. Blandt andet på den baggrund er det valgt ikke at opstille en egentlig mikrosimulationsmodel, men at anvende en mere simpel (makro)modeltilgang. Det er konkret valgt at kvantificere omfanget af hovedaktionærernes indkomsttransformation med udgangspunkt i en kalibreret semi-elasticitet samt registerdatabaserede *samlede størrelser* for grundlaget for henholdsvis lønindkomst og unoteret aktieindkomst, jf. afsnit 4 nedenfor.

For at kunne belyse provenuvirkningerne af hovedaktionærers indkomsttransformation ved forskellige typer af skatteændringer arbejdes der med to delmodeller:

- Model 1 - ændringer i balancen mellem marginalskatte (som følge af ændringer i skattesatser eller i indkomstgrænserne for de progressive indkomstskatter)
- Model 2 - ændringer i progressionsgrænsen for aktieindkomst

Med *model 1* skønnes over ændringen i omfanget af hovedaktionærernes indkomsttransformation med udgangspunkt i en overordnet semi-elasticitet, ændringen i forskellen mellem marginalskatte samt registerdatabaserede, samlede størrelser for indkomstgrundlag.

Med *model 2* skønnes over ændringen i omfanget af hovedaktionærernes indkomsttransformation ved ændringer i progressionsgrænsen for aktieindkomst med udgangspunkt i en sammenvejning af to mekanismer. Med *mekanisme 1* forudsættes det, at hovedaktionærer, som aktuelt har aktieindkomst fra unoterede aktier *præcis* på progressionsgrænsen, fortsætter med at have unoteret aktieindkomst præcis på progressionsgrænsen ved marginale forhøjelser af denne. Med *mekanisme 2* forudsættes det, at hovedaktionærer, som aktuelt *ikke* har unoteret aktieindkomst svarende til progressionsgrænsen, får et øget incitament til at transformere lønindkomst til aktieindkomst i takt med, at progressionsgrænsen forøges. Denne mekanisme svarer til *model 1*. Denne modeltilgang har samlet set den egenskab, at resultatet fra model 2 konvergerer mod resultatet fra model 1, des mere progressionsgrænsen for højes.

De dynamiske provenuvirkninger af ændret indkomsttransformation skal ses som et *addendum* til de sædvanlige provenuberegninger af ændringer i skattereglerne. Det vil sige, at den nye beregningsmetode (som udgangspunkt) ikke ændrer på beregningen af de umiddelbare provenuvirkninger, det automatiske tilbageløb og de dynamiske provenuvirkninger i øvrigt.

Målet med modellen er at kunne skønne over de *strukturelle* virkninger fra ændret indkomsttransformation ved ændringer i beskattningen af løn- og aktieindkomst. Ændringer i skattesystemet kan herudover potentielt give anledning til engangsvirkninger fra ekstraordinære udbetalinger af løn eller aktieindkomst, hvis det bliver attraktivt at realisere *eksisterende opsparing* i virksomhederne. Sådanne effekter kan potentielt være store på kort sigt, men skønnes ikke at påvirke de strukturelle dynamiske provenuvirkninger og er ikke inkluderet i modellen.

Ændringer i skatten på løn- og aktieindkomst kan potentielt også påvirke den strukturelle opsparringsadfærd i virksomhederne, idet fx lavere beskattning af virksomhedsoverskud evt. permanent kan reducere incitamentet til at spare op i virksomhederne. Denne mulige mekanisme tages der heller ikke højde for.

4. Model 1 – balance mellem marginalskatte

Ved ændringer i balancerne mellem marginalskatte beregnes ændringer i omfanget af indkomsttransformation, Δw , med udgangspunkt i *ligning (1) nedenfor* (som kan udledes på baggrund af en stiliseret mikroøkonomisk model, jf. bilag 1).

$$\Delta w = -\varepsilon \cdot z \cdot \Delta(\tau_w - \tau_k) \quad (1)$$

Hvor ε er semi-elasticiteten for indkomsttransformation, som angiver hvor mange procent af indkomstgrundlaget, der transformeres, når forskellen mellem marginalskatte på lønindkomst og aktieindkomst ændres med 1 pct.-point, z er indkomstgrundlaget for indkomsttransformation, og $\Delta(\tau_w - \tau_k)$ er ændringen i forskellen mellem marginalsatten på lønindkomst og den højeste sammensatte marginalskat for aktieindkomst.

Når ændringen i indkomsttransformation, Δw , har *negativt fortegn*, foretages der indkomsttransformation fra lønindkomst til unoteret aktieindkomst. Når Δw har *positivt fortegn*, foretages der indkomsttransformation fra unoteret aktieindkomst til lønindkomst.

4.1 Ændringer i forskellen mellem marginalskatte

Det forudsættes, at ændringer i omfanget af indkomsttransformation alene afhænger af *ændringen* i forskellen mellem beskættningen af lønindkomst og aktieindkomst (dvs. ændringen i gevinsten ved/tilskyndelsen til indkomsttransformation), men ikke afhænger af *størrelsen* af den initiale forskel (eller balance) mellem marginalsatten på lønindkomst og aktieindkomst. Modellen beskriver altså en *lineær sammenhæng* mellem ændringen i skatteforskellen og ændringen i indkomsttransformation (indtil potentialet for indkomsttransformation er udtømt, hvorefter der forudsættes ikke at ske yderligere indkomsttransformation).

Det betyder, at en ændring i marginalsatteforskellen med 2 pct.-point *alt andet lige* antages at resultere i dobbelt så stor indkomsttransformation (relativt set) som en ændring i marginalskatteforskellen på 1 pct.-point, uanset hvad forskellen er i udgangspunktet.

Det forudsættes således også, at ændringer i forskellen mellem marginalsatten på lønindkomst og aktieindkomst indebærer ændret indkomsttransformation, uanset om det er forbundet med en skattegevinst eller ej. Det kan forekomme kontraintuitivt, at hovedaktionærer foretager indkomsttransformation, som ikke minimerer deres skattebetaling. Mange nuværende hovedaktionærer har dog i udgangspunktet ikke minimeret deres skattebetaling via indkomsttransformation. Årsagen hertil er, at der udover de umiddelbare skattemæssige incitamenter kan være en række andre forhold eller begrænsninger (justeringsomkostninger), som påvirker den enkelte hovedaktionærs tilskyndelse til at udbetale virksomhedsoverskud som lønindkomst eller som unoteret aktieindkomst, jf. boks 1 og boks 2.

Den lineære model er valgt, fordi den – i fraværet af konkret viden om fordelingen af justeringsomkostningerne blandt hovedaktionærerne – udgør det bedste skøn for modellens funktionelle form. Inden for den samme modelramme er der også undersøgt ikke-lineære modeller, som kan give både kraftigere og svagere effekter ved små skatteforskelle, jf. bilag 1. Dog medfører disse ikke-lineære modeller betydeligt større kompleksitet, uden at påvirke modelresultaterne væsentligt.

Det lægges til grund, at de enkelte hovedaktionærer har valgt den *aktuelle* sammensætning af lønindkomst og unoteret aktieindkomst, så deres marginalnytte ved de to typer af indkomst er ens. Dermed antages et ændret skattemæssigt incitament til at transformere indkomst at føre til ændret indkomsttransformation uafhængigt af den initiale skatteforskel.

Det betyder, at uanset hvad forskellen mellem marginalskatte er i udgangspunktet, så vil en *forhøjelse* af den højeste marginalskat på aktieindkomst eller en *reduktion* af marginalsatten på lønindkomst øge tilskyndelsen til at transformere indkomst fra unoteret aktieindkomst til lønindkomst. På samme måde vil en *reduktion* af den højeste marginalskat på aktieindkomst eller en *forhøjelse* af marginalsatten på lønindkomst øge tilskyndelsen til at transformere selskabsoverskud fra lønindkomst til unoteret aktieindkomst.

4.2 Indkomstgrundlaget og potentialet for indkomsttransformation

Det forudsættes, at *indkomstgrundlaget* for ændret indkomsttransformation udgøres dels af hovedaktionærers lønindkomst og unoterede aktieindkomst, dels af selvstændigt erhvervsdrivendes personlige indkomst fra egen virksomhed (under virksomhedsordningen) idet sidstnævnte gruppe antages at ville ændre selskabsform og blive hovedaktionærer, hvis der skabes økonomisk incitament hertil.

Det er centralt at være opmærksom på, at beskrivelsen i det følgende tager udgangspunkt i de skatteregler, *der vil gælde fra og med 2026*, hvor den nuværende topskat ændres til en ny melleskat, en ny topskat og en ny toptopskat som følge af *Aftale om reform af personskat* (december 2023). Datagrundlaget og dermed den statistiske opgørelse af indkomstgrundlaget for modellen for indkomsttransformation er imidlertid aktuelt baseret på indkomsterne for 2021 (fremskrevet til 2025-niveau) – og dermed de hidtil gældende skatteregler.

Den del af hovedaktionærernes lønindkomst, som forudsættes at indgå i modellens indkomstgrundlag for ændret indkomsttransformation, fastlægges med udgangspunkt i den del af den personlige indkomst, der indgår i det aktuelle *topskattegrundlag*, men som fremadrettet (fra 2026) vil være grundlag for *melleskatten*. Den centrale afgrænsning af modellens indkomstgrundlag tager således udgangspunkt i de personer, der fra 2026 vil være mellem-skatteydere, hvilket svarer til de aktuelle topskatteydere.

Det bemærkes, at de kommende ændringer i skattesystemet indebærer, at den nuværende balance mellem marginalsatterne for indkomster over den nuværende topskattegrænse på 665.000 kr. forskydes, hvilket i sig selv må forventes at give anledning til et vist omfang af indkomsttransformation mellem lønindkomst og aktieindkomst. Det er på den baggrund nødvendigt at overveje behovet for at justere de opgjorte indkomstgrundlag – eller mere konkret: sammensætningen af hovedaktionærernes indkomst på hhv. lønindkomst og aktieindkomst – idet denne sammensætning har betydning for de skønnede virkninger af (hypotetiske) yderligere ændringer i skattesystemet, *jf. nærmere forklaring i afsnit 4.5*.

Hovedaktionærer skønnes samlet set (fra 2026) at have et *melleskattegrundlag* opgjort før arbejdsmarkedsbidrag på 162,8 mia. kr., *jf. række (1) i tabel 1*. Hovedaktionærer, som ikke er melleskatteydere, sorteres fra i opgørelsen af indkomstgrundlaget for ændringer i indkomsttransformation fra lønindkomst til unoteret aktieindkomst (for at være melleskatteydere skal melleskattegrundlaget overstige melleskattegrænsen som udgør 665.000 kr. i 2025-niveau, hvilket svarer til niveauet for *den nuværende topskattegrænse*). Hovedaktionærer, som er melleskatteydere, har et samlet melleskattegrundlag opgjort før arbejdsmarkedsbidrag på 108,1 mia. kr., *jf. række (2) i tabel 1*.

Det forudsættes, at det kun er relevant for hovedaktionærerne at transformere den del af melleskattegrundlaget opgjort før arbejdsmarkedsbidrag, *som overstiger melleskattegrænsen*, idet det alene er denne del af indkomsten, der beskattes med melleskat, topskat eller toptopskat. Det svarer til et samlet indkomstgrundlag på 41,3 mia. kr., *jf. række (3) i tabel 1*. Heraf kan 38,9 mia. kr. henføres til arbejdsindkomst, *jf. række (4) i tabel 1*, hvilket er det indkomstgrundlag, som modellen forudsætter, at hovedaktionærerne *kan transformere* til unoteret aktieindkomst. Af dette kan 16,2 mia. kr. henføres til hovedaktionærer med unoteret aktieindkomst under progressionsgrænsen for aktieindkomst, og 22,7 mia. kr. kan henføres til hovedaktionærer med aktieindkomst over progressionsgrænsen for aktieindkomst, *jf. række (5) og (6) i tabel 1*.

Tabel 1. Indkomstgrundlag for ændringer i indkomsttransformation

Opgørelse af indkomstgrundlaget for ændringer i indkomsttransformation fra hovedaktionærers lønindkomst			Mia. kr.
(1)	Alle hovedaktionærer	Mellemskattegrundlag for arbejdsmarkedsbidrag	162,8
(2)	Hovedaktionærer, som ikke er mellemskatteydere, sorteres fra	Mellemskattegrundlag for arbejdsmarkedsbidrag	108,1
(3)	Indkomst under mellemskattegrænsen sorteres fra	Mellemskattegrundlag for arbejdsmarkedsbidrag over mellemskattegrænsen	41,3
(4)	Indkomst, som ikke indgår i arbejdsmarkedsbidragsgrundlaget, sorteres fra	Arbejdsmarkedsbidragsgrundlag (løn) over mellemskattegrænsen	38,9
(5)	Heraf hovedaktionærer med aktieindkomst under progressionsgrænsen for aktieindkomst	Arbejdsmarkedsbidragsgrundlag (løn) over mellemskattegrænsen	16,2
(6)	Heraf hovedaktionærer med aktieindkomst over progressionsgrænsen for aktieindkomst	Arbejdsmarkedsbidragsgrundlag (løn) over mellemskattegrænsen	22,7
Opgørelse af indkomstgrundlaget for ændringer i indkomsttransformation fra hovedaktionærers unoterede aktieindkomst			
(7)	Alle hovedaktionærer	Samlet aktieindkomst	49,1
(8)	Aktieindkomst under progressionsgrænsen sorteres fra	Samlet aktieindkomst over progressionsgrænsen	38,8
(9)	Noteret aktieindkomst sorteres fra	Unoteret aktieindkomst over progressionsgrænsen	32,0
(10)	Unoterede kursgevinster sorteres fra	Unoteret aktieindkomst ekskl. kursgevinster over progressionsgrænsen	28,7
(11)=(10)/(1-0,22)	Opgøres før selskabsskat	Unoteret aktieindkomst over progressionsgrænsen før selskabsskat	36,8
(12)	Heraf hovedaktionærer, som er mellemskatteydere	Unoteret aktieindkomst over progressionsgrænsen før selskabsskat	25,2
(13)	Heraf hovedaktionærer, som ikke er mellemskatteydere	Unoteret aktieindkomst over progressionsgrænsen før selskabsskat	11,6
Opgørelse af indkomstgrundlaget for ændringer i indkomsttransformation fra selvstændiges personlige indkomst fra egen virksomhed			
(14)	Alle selvstændige i virksomhedsordningen	Mellemskattegrundlag for arbejdsmarkedsbidrag	78,5
(15)	Selvstændige i virksomhedsordningen som ikke er mellemskatteydere sorteres fra	Mellemskattegrundlag for arbejdsmarkedsbidrag	52,9
(16)	Indkomst under mellemskattegrænsen sorteres fra	Mellemskattegrundlag for arbejdsmarkedsbidrag over mellemskattegrænsen	19,4
(17)	Indkomst, som ikke kan henføres til personlig indkomst fra egen virksomhed sorteres fra.	Personlig indkomst fra egen virksomhed over mellemskattegrænsen (brutto virksomhedsresultat)	10,7
Opgørelse af det maksimale potentiale for ændringer i indkomsttransformation fra henholdsvis unoteret aktieindkomst og lønindkomst			
(18)= (5)/2 + (6) + (17)	Hovedaktionærer og selvstændige (mellemskatteydere)	Maksimalt potentiale for indkomsttransformation fra lønindkomst til unoteret aktieindkomst	41,5
(19)=(12)	Hovedaktionærer og selvstændige (mellemskatteydere)	Maksimalt potentiale for indkomsttransformation fra unoteret aktieindkomst til lønindkomst	25,2
Opgørelse af det samlede indkomstgrundlag for ændringer i indkomsttransformation			
(20)=(18)+(19)	Hovedaktionærer og selvstændige (mellemskatteydere)	Indkomstgrundlag (z) i alt	66,8

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021 fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse (august 2024) og Opdateret mellemfristet forløb (maj 2024)

Hovedaktionærer har samlet set en *aktieindkomst* på 49,1 mia. kr., *jf. række (7) i tabel 1*. Heraf kan 38,8 mia. kr. henføres til beskatning over progressionsgrænsen, *jf. række (8) i tabel 1*. Det forudsættes, at hovedaktionærer alene kan transformere den del af aktieindkomsten over progressionsgrænsen, som kan henføres til indkomst fra unoterede aktier *ekskl. indkomst fra kursgevinster*, hvilket svarer til 28,7 mia. kr., *jf. række (10) i tabel 1*. Kursgevinster ved salg af aktier i et unoteret anparts- eller aktieselskab medregnes således ikke i grundlaget for indkomsttransformation.

Det skyldes, at det er vanskeligt at omdanne den del af virksomhedens salgsværdi, der kan henføres til virksomhedens fremtidige potentiale, til løn. Desuden kræver det en betydelig grad af planlægning forud for salget af aktierne i virksomheden for at transformere overskuddet til løn, bl.a. på grund af værnsregler, der begrænser meget store, midlertidige lønindkomster.

Opgjort før selskabsskat udgør hovedaktionærernes unoterede aktieindkomst (ekskl. kursgevinster) over progressionsgrænsen 36,8 (=28,7/(1-0,22)) mia. kr., *jf. række (11) i tabel 1*. Af dette kan 25,2 mia. kr. henføres til hovedaktionærer, som er mellemskatteydere, og 11,6 mia. kr. til hovedaktionærer, som ikke er mellemskatteydere, *jf. række (12) og (13) i tabel 1*.

Selvstændigt erhvervsdrivende, der ikke driver virksomhed i selskabsform, omfatter personligt drevne erhvervsvirksomheder, uanset om indehaveren har valgt beskatning efter de almindelige regler, kapitalafkastordningen eller virksomhedsordningen. I praksis er det dog primært personer, som anvender virksomhedsordningen, som har indkomst i en størrelsesorden, hvor det kan være relevant at transformere lønindkomst til aktieindkomst.

Selvstændige under virksomhedsordningen skønnes med udgangspunkt i det aktuelle topskattegrundlag (jf. tidligere omtale), at have et samlet mellemskattegrundlag på 78,5 mia. kr., jf. *række (14) i tabel 1*. Modellen beregner kun ændringer i indkomsttransformation for selvstændige, der er mellemskatteydere, og som ikke *også* er hovedaktionærer (idet sidstnævnte i forvejen indgår i opgørelsen af indkomstgrundlaget for hovedaktionærer). Denne gruppe har et samlet mellemskattegrundlag opgjort før arbejdsmarkedsbidrag over mellemskattegrænsen på 19,4 mia. kr., jf. *række (16) i tabel 1*. Heraf kan 10,7 mia. kr. henføres til personlig indkomst fra egen virksomhed, jf. *række (17) i tabel 1*.

Det er muligt at være hovedaktionær uden at have mulighed for indkomsttransformation, jf. *boks 2*. Det kan enten være, fordi en hovedaktionær ikke er eneejer, men blot ejer en andel (over 25 pct.) af en given virksomhed (og dermed ikke frit kan beslutte, hvordan overskuddet skal fordeles), eller fordi en hovedaktionær ikke arbejder i virksomheden, men har lønindkomst fra en anden kilde. Det er dog ikke muligt ud fra data at bestemme præcis hvilke hovedaktionærer, som er begrænset i deres mulighed for indkomsttransformation.

I modellen tages der højde for dette ved, at det kun er hovedaktionærer, der *både* har aktieindkomst over progressionsgrænsen for aktieindkomst *og* lønindkomst over mellemskattegrænsen (svarende til den nuværende topskattegrænse), jf. *række (6) og række (12) i tabel 1*, som forudsættes at have *fuldt potentiale* for indkomsttransformation.

Hovedaktionærer, som har aktieindkomst under progressionsgrænsen, jf. *række (5) i tabel 1*, indgår kun med *halvt potentiale* i modellen. Det skyldes, at de i udgangspunktet ikke har minimeret deres skattebetaling ved at udnytte det aktuelle potentiale for indkomsttransformation og dermed via deres adfærd har vist, at de kan være begrænset i muligheden for indkomsttransformation. Der kan dog være andre grunde til, at hovedaktionærer, som har gevinst ved at indkomsttransformere, alligevel ikke altid vælger at minimere deres skattebetaling (risikoen eksponering, koordinering med andre ejere etc.), hvorfor disse hovedaktionærer ikke tages helt ud af modellen.

Hovedaktionærer, som har lønindkomst under mellemskattegrænsen, jf. *række (13) i tabel 1*, har ligeledes via deres adfærd vist, at de kan være begrænset i muligheden for indkomsttransformation. Denne gruppe af hovedaktionærer har en gennemsnitlig lønindkomst på under 200.000 kr., så den potentielle skattegevinst ved at transformere aktieindkomst over progressionsgrænsen (som beskattes med ca. 55 pct.) til lønindkomst (som højst beskattes med ca. 42 pct. op til mellemskattegrænsen på 665.000 kr. i 2025-niveau) er dermed ret stor. Det forudsættes derfor, at de pågældende hovedaktionærer (med lønindkomst under mellemskattegrænsen) er så begrænsede i muligheden for at lave indkomsttransformation, at deres indkomst *ikke* medregnes i grundlaget for indkomsttransformation.

Selvstændige under virksomhedsordningen indgår med *fuldt potentiale* i grundlaget for indkomsttransformation. Idet selvstændige som udgangspunkt er eneejere, forudsættes der ikke at være tale om de samme usikkerheder som for nogle af de nuværende hovedaktionærer i forhold til at kunne udnytte mulighederne for indkomsttransformation, hvis incitamentet til at ændre organisationsform og dermed kunne foretage indkomsttransformation bliver stort nok.

Det *maksimale potentiale* for indkomsttransformation *fra lønindkomst til unoteret aktieindkomst* forudsættes på den baggrund at udgøre summen af halvdelen af *række (5)* – idet kun halvdelen af hovedaktionærer med en samlet aktieindkomst under progressionsgrænsen

forudsættes at kunne transformere deres lønindkomst til unoteret aktieindkomst – samt række (6) og række (17). Det svarer til i alt 41,5 (=16,2/2 + 22,7 + 10,7) mia. kr., jf. række (18) i tabel 1.

Det maksimale potentiale for indkomsttransformation fra unoteret aktieindkomst til lønindkomst forudsættes at svare til række (12), dvs. 25,2 mia. kr., jf. også række (19) i tabel 1. Det bemærkes, at de 11,6 mia. kr. i række (13) i tabel 1 ikke medregnes i potentialet for indkomsttransformation, idet hovedaktionærer, som ikke er mellemskatteydere, forudsættes ikke at kunne transformere deres unoterede aktieindkomst til lønindkomst, jf. omtale ovenfor.

Hovedaktionærer er karakteriseret ved i stort omfang selv at kunne beslutte, hvordan udbetaling af selskabsoverskud skal fordeles imellem lønindkomst og aktieindkomst. Hvordan og i hvilket omfang, hovedaktionærer benytter denne mulighed, antages bl.a. at afhænge af de økonomiske incitamenter i form af den forskel mellem marginals-katten på løn- og aktieindkomst, som den enkelte står over for. Indkomstgrundlaget i ligning (1) består derfor af summen af de maksimale potentialer for indkomsttransformation fra henholdsvis lønindkomst til unoteret aktieindkomst og fra unoteret aktieindkomst til lønindkomst.

Denne definition af indkomstgrundlaget har også den egenskab, at de modelberegne- de ændringer i indkomsttransformationen ved forhøjelser og nedsættelser af skattesatser bliver symmetriske, jf. boks 3.

Indkomstgrundlaget, som indgår i ligning (1), kan således opgøres til 66,8 (=41,5 + 25,2) mia. kr., som er summen af de maksimale potentialer for indkomsttransformation fra henholdsvis lønindkomst til unoteret aktieindkomst og fra unoteret aktieindkomst til lønindkomst, jf. række (20) i tabel 1.

Boks 3. Symmetrisk niveau for indkomsttransformation

Modellen anvender et samlet indkomstgrundlag – i form af summen af det maksimale potentiale for indkomsttransformation fra lønindkomst til unoteret aktieindkomst og det maksimale potentiale for indkomsttransformation fra unoteret aktieindkomst til lønindkomst. Denne definition af indkomstgrundlaget er bl.a. valgt for at opnå, at de beregnede ændringer i niveauet af indkomsttransformation ved hhv. en forhøjelse og en tilsvarende nedsættelse af en skattesats som udgangspunkt modsvarer hinanden – dvs. fører til samme skønnede numeriske ændringer i indkomsttransformationen. Denne symmetriegenskab indebærer fx, at en forhøjelse af den høje sats for aktieindkomst med 2 pct.-point og en efterfølgende nedsættelse med 2 pct.-point medfører et uændret omfang af indkomsttransformation.

Definitionen af indkomstgrundlaget er dog ikke alene valgt af praktiske formål, men kan udledes direkte fra det opstillede teoretiske grundlag, jf. bilag 1. Intuitivt bør det samlede indkomstgrundlag indgå i modellen, fordi skatteincitamentet i form af differencen i marginals-katter virker på den samlede indkomst, der kan indkomsttransformeres.

Det skal dog understreges, at den ovennævnte symmetriegenskab samtidig er underlagt den begrænsning, at de skønnede ændringer i indkomsttransformation – enten fra lønindkomst til udbytte indkomst eller omvendt – højst kan udgøre 100 pct. af hhv. det maksimale potentiale for indkomsttransformation fra lønindkomst til unoteret aktieindkomst eller det maksimale potentiale for indkomsttransformation fra unoteret aktieindkomst til lønindkomst. Denne supplerende modelegenskab har alene betydning ved meget store ændringer i skattesatserne. Men det er en nødvendig begrænsning, fordi det ellers ville kunne forekomme, at de med ligning (1) skønnede ændringer i indkomsttransformation – fx fra aktieindkomst til lønindkomst – ville kunne udgøre mere end 100 pct. af det opgjorte maksimale potentiale for indkomsttransformation fra unoteret aktieindkomst til lønindkomst, jf. senere omtale.

4.3 Evidens fra litteraturen om graden af indkomsttransformation

Der er et ret sparsomt grundlag i forskningslitteraturen for at fastsætte en konkret størrelse af semi-elasticiteten mellem marginals-katteforskelle og hovedaktionærers valg mellem udbetaling af selskabsoverskud som løn- eller aktieindkomst.

DØRS har i *Dansk Økonomi Forår 2019* foretaget en estimation af denne sammenhæng baseret på en analyse af den kommunale variation i marginals-katten på løn. Men derudover

foreligger der, så vidt vides, ikke undersøgelser på danske data, der direkte eller indirekte kan anvendes til at skønne over semi-elasticitetens størrelse. Der foreligger enkelte internationale forskningsresultater på området, men disse er vanskelige at "oversætte" til en dansk kontekst på grund af forskelle i indretningen af skatteforholdene, fx i brugen af værnsregler (dvs. regler med det formål at begrænse indkomsttransformation). Nedenfor gennemgås udvalgte resultater kort.

Fra den *internationale* forskning kendes til en række papirer, der analyserer indkomsttransformation. Særligt er et studie fra England og to studier fra henholdsvis Finland og Sverige relevante *jf. boks 4*.

Boks 4. Elasticiteter for hovedaktionærers indkomsttransformation

Der kendes til to studier fra hhv. Sverige og Finland, samt et studie fra England, som analyserer effekten af skatteændringer på graden af indkomsttransformation. De skandinaviske studier anvender begge paneldata og fokuserer på indkomsttransformation mellem udbytteindkomst og lønindkomst. Begge de skandinaviske studier finder empirisk evidens for, at hovedaktionærer reagerer på forskelle i sammensatte marginalsatser på lønindkomst. Det engelske studie Devereux et al. (2014) finder kun en lille sammenhæng mellem skattedifferencen og valget af indkomstkilde, men påpeger, at der kan være problemer med skatteundvigelse, som besværliggør fortolkningen af deres resultat.

I Alstadsæter et al. (2014) undersøges effekten af en reform, der nedsatte satsen for aktieindkomst i Sverige for arbejdende hovedaktionærer, hvilket øgede forskellene i marginalsatserne på lønindkomst og udbytteindkomst tilsvarende. Studiet fandt, at treatmentgruppen (ejerledere i *closely held corporations*) øgede deres udbytteindkomst relativt til kontrolgruppen (ejere i ikke-inkorporerede virksomheder) svarende til omtrent 6,8 pct. af den samlede bruttoindkomst, mens der var et tilsvarende fald i lønindkomsten, hvormed deres samlede indkomst var uændret.

Harju et al. (2016) ser på ejere af privatejede (ikke noterede) virksomheder, som kan bestemme, hvordan selskabsoverskud skal fordeles mellem løn og dividender (udbytte). Studiet tager udgangspunkt i en finsk skattereform fra 2005, der markant reducerede beskattningen af dividender i Finland, så den afhang af virksomhedernes nettoafkast. Studiet finder, at den reducerede beskattning af dividender havde en statistisk og økonomisk signifikant effekt på indkomsttransformation fra lønindkomst til unoteret aktieindkomst.

Begge studier finder således både statistik og økonomisk signifikante ændringer i indkomsttransformationen som følge af ændringer i beskattningen. Skattelovgivningen mv. i Sverige og Finland er dog væsentligt anderledes end skattelovgivningen i Danmark, hvilket gør det meget vanskeligt at overføre de konkrete størrelser af de estimerede effekter til den her anvendte metode, som beskriver ændringer i indkomsttransformation ved ændringer i de danske skatteregler.

Med udgangspunkt i *danske* data for variationen i marginalsatser på tværs af kommuner kan der observeres en tydelig *korrelation* mellem hovedaktionærernes valg af indkomstkilde og deres konkrete skatteincitamenter, *jf. fx tabel a i boks 2 ovenfor*. Der er ligeledes tegn på, at denne korrelation er større for personer med høje indkomster, hvilket er konsistent med, at disse personer *alt andet lige* har større gevinster ved skatteoptimering. Variationen i de kommunale skattesatser er dog ikke tilstrækkelig til at give kausal identifikation af den modelrelevante langsigtede semi-elasticitet.

Den kommunale variation i marginalsattesatsen på løn er analyseret i *Dansk Økonomi Forår 2019*, hvor DØRS anvender tværkommunal og tidsmæssig variation i kommuneskatte i perioden 2014-2017 til at estimere sammenhængen mellem den højeste marginalsat på løn og hovedaktionærers valg af lønandel. De finder, at en stigning i efterskatteraten på lønindkomst på 1 pct.-point resulterer i en 4,5 pct.-point højere lønandel, svarende til en semi-elasticitet på 4,5. Analysen leverer således umiddelbart et konkret bud på størrelsen af semielasticiteten, men er baseret på en tværsnitsvariation imellem kommunerne, som kan være omfattet af selektionsproblemer.

Den observerede sammenhæng mellem kommuneskatte og hovedaktionærers lønandele kan således ikke nødvendigvis fortolkes (alene) som en *kausal* effekt (fra forskelle i marginalskatten på lønindkomst til forskelle i hovedaktionærers indkomsttransformation), men kan også afspejle en *korrelation* – i det omfang, der er en sammenhæng mellem kommune-

skattens niveau og hovedaktionærers valg af bopælskommune. Om den observerede korrelation er større eller mindre end den "sande" kausale effekt – og i så fald hvor meget større eller mindre – er vanskeligt at afgøre, idet det kræver forudsætninger om uobserverede variable.

Værdien for semi-elasticiteten bør ideelt set fastsættes på baggrund af flere forskningsstudier, der estimerer semi-elasticiteten med udgangspunkt i troværdige strategier for kausal identifikation og har høj validitet i dansk sammenhæng. Sådanne studier må forventes, når der foreligger konkrete data, der kan belyse de afledte virkninger af indførelsen af den nye toptopskat fra og med 2026. For nuværende vurderes de eksisterende forskningsresultater imidlertid ikke at kunne stå alene som grundlag for fastsættelsen af adfærdsparameteren.

4.4 Kalibrering af semi-elasticiteten

Anvendelse af den i afsnit 4.2 beskrevne metode forudsætter, at der fastlægges en konkret værdi for størrelsen af semi-elasticiteten – dvs. følsomheden af indkomsttransformationens omfang med hensyn til ændringen i tilskyndelsen hertil. Det er som nævnt i afsnit 4.3 vurderingen, at de eksisterende forskningsresultater ikke kan stå alene som udgangspunkt for at fastsætte en konkret størrelse af semi-elasticiteten.

Semi-elasticitetens værdi er derfor i stedet kalibreret ud fra en forudsætning om omfanget af indkomsttransformation ved en nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point – dvs. en afskaffelse af det progressive element i aktieindkomstbeskatningen, idet al aktieindkomst da ville være beskattet med 27 pct.

Det er konkret lagt til grund, at en sådan nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point (svarende til en reduktion af marginalsatten på aktieindkomst med 11,7 pct.-point) kan forventes at føre til, at 100 pct. af lønindkomstpotentialet (svarende til 41,5 mia. kr., jf. række (18) i tabel 1) transformeres til unoteret aktieindkomst. Det indebærer en slags *kravfastsættelse* af semi-elasticitetens størrelse – baseret på en vurdering af, at der med så stor en skatteændring vil være skabt et så stærkt økonomisk incitament til at transformere løn til aktieindkomst, at praktisk taget al transformerbar lønindkomst vil blive omlagt til aktieindkomst.

Med denne forudsætning kan semi-elasticiteten fastsættes til 5,32 ($=41,5/(0,117 \cdot 66,8)$) for den samlede persongruppe, der indgår i modellen, jf. tabel 2. Det svarer til at 5,32 pct. af indkomstgrundlaget transformeres, når forskellen mellem marginalsatterne ændres med 1 pct.-point.

Tabel 2. Kalibrering af semi-elasticiteten

		Nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point
$\Delta(t_w - t_k) = 0,15 \cdot (1 - 0,22)$	Ændring i marginalsatteforskel, pct.-point	11,7
$z = (\text{række (20) i tabel 1})$	Indkomstgrundlag i alt, mia. kr.	66,8
$\Delta w = (\text{række (18) i tabel 1})$	Maksimalt potentiale for indkomsttransformation fra lønindkomst til unoteret aktieindkomst, mia. kr.	41,5
$\varepsilon = \Delta w / (\Delta(t_w - t_k) \cdot z)$	Semi-elasticitet der resulterer i 100 pct. indkomsttransformation af det maksimale potentiale	5,32

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021 fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse (august 2024) og Opdateret mellemfristet forløb (maj 2024)

Den kalibrerede semi-elasticitet på 5,32 kan ikke sammenlignes direkte med den semi-elasticitet på 4,5 som DØRS finder i analysen i *Dansk Økonomi Forår 2019*, jf. omtale i afsnit 4.3. Det skyldes, at DØRS' analyse tager udgangspunkt i en anden afgrænsning af indkomstgrundlaget. I Skatteministeriets afgrænsning af indkomstgrundlaget medtages selvstændiges

indkomst, og der foretages en række konkrete afgrænsninger af hovedaktionærernes indkomstgrundlag, jf. afsnit 4.2.

Hvis kalibreringen af semi-elasticiteten i stedet foretages med udgangspunkt i et indkomstgrundlag, som er fastsat på samme måde som i DØRS' analyse, fås en semi-elasticitet på 4,4, dvs. stort set det samme som semi-elasticiteten på 4,5 i DØRS' analyse, jf. boks 5. Den aktuelt anvendte metode til fastsættelse af semi-elasticiteten kan på den baggrund siges at føre til omtrent samme skøn for størrelsen af adfærdseffekten som DØRS' analyse, når der tages højde for forskelle i opgørelsen af indkomstgrundlaget.

Det skal understreges, at der er betydelig usikkerhed forbundet med størrelsesordenen af den skønnede adfærdsvirkning. I konsekvensvurderinger af politisk-økonomiske tiltag siges der imidlertid altid efter at foretage middelrette skøn. Og det er samlet set vurderingen, at det fører til et bedre skøn for de samlede virkninger for skatteiltag, der påvirker incitamentet til at foretage indkomsttransformation, at medregne de skønnede effekter af ændret indkomsttransformation – trods den nævnte usikkerhed herom – end at undlade at gøre det.

Boks 5. Sammenligning af krav-fastsættelse af semi-elasticitet med estimat fra DØRS

DØRS' analyse benytter hovedaktionærers indkomst på de (på undersøgelsestidspunktet) højeste marginalskatetrin, altså udbytteindkomst over progressionsgrænsen for aktieindkomst og lønindkomst over den nuværende topskattegrænse.

Indkomstgrundlaget i Skatteministeriets model omfatter (modsat analysen fra DØRS) også selvstændiges indkomst samt en række begrænsninger af hovedaktionærers potentiale for indkomsttransformation, hvis de har en aktieindkomst under progressionsgrænsen for aktieindkomst eller lønindkomst under mellemskattegrænsen, jf. afsnit 4.2. Det indebærer, at der alt andet lige er en vis forskel mellem andelen af hhv. lønindkomst og aktieindkomst i de samlede indkomstgrundlag i de to analyser.

Hvis kalibreringen af semi-elasticiteten i Skatteministeriets model foretages med udgangspunkt i den definition af indkomstgrundlaget, som bruges i DØRS analyse (dvs. ekskl. selvstændige og uden begrænsninger af potentialet for hovedaktionærene), fås en semi-elasticitet på 4,4 ($=38,9/(0,117 \cdot 75,7)$), jf. tabel a (i stedet for 5,32), dvs. stort set den samme elasticitet som i DØRS analyse, der finder en semi-elasticitet på 4,5.

Tabel a. Kalibrering af semi-elasticiteten ud fra DØRS' definition af indkomstgrundlaget.

$\Delta(t_w - t_k) = 0,15 \cdot (1 - 0,22)$	Ændring i marginalskatteforskel, pct.-point	11,7
$z = (\text{række (4) og (11) i tabel 1})$	Indkomstgrundlag i alt, mia. kr.	75,7
$\Delta w = (\text{række (4) i tabel 1})$	Maksimalt potentiale for indkomsttransformation fra lønindkomst til unoteret aktieindkomst, mia. kr.	38,9
$\varepsilon = \Delta w / (\Delta(t_w - t_k) \cdot z)$	Semi-elasticitet der resulterer i 100 pct. indkomsttransformation af det maksimale potentiale	4,4
	Semi-elasticitet fra DØRS analyse	4,5

Der lægges som udgangspunkt op til at anvende den samme semi-elasticitet på tværs af alle de betragtede skatteændringer. I bilag 3 vises følsomhedsanalyser ved alternative værdier for semi-elasticiteten.

Det bemærkes, at semi-elasticiteten aktuelt er kalibreret på baggrund af det seneste dataår (2021). Til fremtidige analyser, når modellen opdateres med nye indkomstdata, er det som udgangspunkt tanken at genkalibrere værdierne på baggrund af det seneste datagrundlag med udgangspunkt i samme metode som skitseret ovenfor. Det vil dog i den forbindelse blive revurderet, om den forudsatte marginalskatteforskel på 11,7 pct. fortsat kan antages at udløse 100 pct. indkomsttransformation, fx når der foreligger konkrete data, der kan belyse de afledte virkninger af indførelsen af den nye toptopskat fra og med 2026.

Den tilgang, der er anvendt i analysen, minder helt overordnet om gennemførte analyser af fx grænsehandel og virkningerne af dansk afgiftspolitik via denne kanal. Til brug for disse analyser findes ikke anvendelig empiri, der kan benyttes til at beskrive sammenhængen mellem

omfanget af grænsehandel og incitamentet hertil. I stedet benyttes (usikre) skøn over det aktuelle omfang af grænsehandel samt en forudsætning om, at denne ikke ville have nævneværdigt omfang i fravær af prisforskelle mellem Danmark og andre lande. Over tid er de anvendte følsomheder opdateret i takt med ny – men fortsat usikker – information om blandt andet grænsehandelens omfang.

4.5 Betydning af *Aftale om reform af personskat*

Modellen tager som nævnt udgangspunkt i det skattesystem, der vil gælde fra og med 2026, hvor den nuværende topskat ændres til en ny mellemskat, en ny topskat og en ny toptopskat som følge af *Aftale om reform af personskat* (december 2023). Datagrundlaget og dermed den statistiske opgørelse af indkomstgrundlaget for modellen for indkomsttransformation er imidlertid aktuelt baseret på indkomsterne for 2021 fremskrevet til 2025-niveau.

De kommende ændringer i skattesystemet indebærer, at den nuværende balance mellem marginalsatterne for indkomster over den nuværende topskattegrænse på 665.000 kr. forskydes, hvilket i sig selv må forventes at give anledning til et vist omfang af indkomsttransformation mellem lønindkomst og aktieindkomst – og dermed i et vist omfang vil påvirke de i *tabel 1* opgjorte indkomstgrundlag, som modellen er baseret på.

Det er på den baggrund nødvendigt at overveje behovet for at justere indkomstgrundlagene i modellen – eller mere konkret: sammensætningen af hovedaktionærernes indkomst på hhv. lønindkomst og aktieindkomst – idet denne sammensætning har betydning for de skønnede virkninger af (hypotetiske) yderligere ændringer i skattesystemet.

Introduktionen af den nye mellemskat fra 2026 indebærer, at marginalsatten reduceres med 6,9 pct.-point for personer med en lønindkomst mellem 665.000 kr. (den nye mellemskattegrænse før arbejdsmarkedsbidrag) og 806.700 kr. (den nye topskattegrænse før arbejdsmarkedsbidrag). Denne reduktion af marginalsatten sker i et begrænset indkomstinterval og forventes derfor kun i begrænset omfang at føre til ændret indkomsttransformation – og vurderes på den baggrund ikke at give anledning til et væsentligt behov for at justere indkomstgrundlagene.

Indførelsen af den nye toptopskat indebærer, at marginalsatten øges med 4,6 pct.-point for personer med en lønindkomst over toptopskattegrænsen på 2.688.800 kr. (i 2025-niveau, før AM-bidrag). Denne forøgelse af marginalsatten omfatter al lønindkomst over toptopskattegrænsen og forventes derfor at give anledning til et betydeligt omfang af indkomsttransformation (idet forskellen mellem marginalsatten på lønindkomst og den højeste sammensatte marginalskat på aktieindkomst isoleret set bliver 4,6 pct.-point højere end nu). På den baggrund er det valgt at foretage *en særskilt justering* af indkomstgrundlagene for toptopskatteydere – for at tage højde for virkningen af at indføre toptopskatten – ved beregning af de afledte virkninger af (hypotetiske) yderligere ændringer i toptopskatten³.

Omfanget af indkomsttransformation som følge af indførelsen af toptopskatten kan skønnes med udgangspunkt i ligning (1).

Indkomstgrundlaget i ligning (1) kan for toptopskatteydere opgøres til 20,8 mia. kr. Dette beløb udgør summen af lønindkomsten over mellemskattegrænsen på 17,5 mia. kr. og unoteret aktieindkomst over progressionsgrænsen på 3,3 mia. kr.

³ Ved beregning af afledte virkninger af ændringer i andre skatter end toptopskatten ses der dog bort fra denne justering.

Det maksimale potentiale for indkomsttransformation fra lønindkomst til aktieindkomst udgør 12,1 mia. kr., mens det maksimale potentiale for indkomsttransformation fra unoteret aktieindkomst til lønindkomst udgør 3,3 mia. kr., jf. række (1) i tabel 3.

På den baggrund skønnes indførelsen af toptopskatten konkret at indebære en indkomsttransformation på ca. 5,1 mia. kr. fra lønindkomst over toptopskattegrænsen til unoteret aktieindkomst (ændringen i indkomsttransformation, Δw , udgør $-5,1$ ($= -0,046 \cdot 5,32 \cdot 20,8$) mia. kr.), jf. kolonne (a) i række (2) i tabel 3.

Efter indførelsen af toptopskatten skønnes det maksimale potentiale for indkomsttransformation fra lønindkomst til unoteret aktieindkomst for toptopskatteydere dermed at udgøre 7,0 ($= 12,1 - 5,1$) mia. kr., jf. kolonne (a) i række (3) i tabel 3, mens det maksimale potentiale for indkomsttransformation fra unoteret aktieindkomst til lønindkomst skønnes at udgøre 8,4 ($= 3,3 + 5,1$) mia. kr., jf. kolonne (b) i række (3) i tabel 3.

Det bemærkes, at justeringen alene påvirker fordelingen af toptopskatteydernes indkomst mellem lønindkomst og aktieindkomst, mens det samlede maksimale potentiale ikke påvirkes. Toptopskatteydernes samlede indkomstgrundlag på 20,8 mia. kr., som indgår i ligning (1), påvirkes dermed heller ikke.

Tabel 3. Justering af det maksimale potentiale for indkomsttransformation for toptopskatteydere

	Maksimalt potentiale for indkomsttransformation for toptopskatteydere			Indkomstgrundlag for toptopskatteydere		
	Lønindkomst over toptopskattegrænsen	Aktieindkomst over progressionsgrænsen	Maksimalt potentiale i alt	Lønindkomst over mellem-skattegrænsen	Aktieindkomst over progressionsgrænsen	Indkomstgrundlag i alt
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)
	Mia. kr.			Mia. kr.		
(1) Før indførelse af toptopskatten	12,1	3,3	15,4	17,5	3,3	20,8
(2) Model beregnet indkomsttransformation som følge af indførelse af toptopskatten	-5,1	5,1	0,0	-5,1	5,1	0,0
(3) Efter indførelse af toptopskatten	7,0	8,4	15,4	12,4	8,4	20,8

Anm.: Ved ændringer i henholdsvis topskatten og toptopskatten anvendes henholdsvis topskatteyderes og toptopskatteyderes lønindkomst over mellem-skattegrænsen og aktieindkomst over progressionsgrænsen for aktieindkomst til at bestemme indkomstgrundlaget. De maksimale potentialer for indkomsttransformation fra lønindkomst til aktieindkomst afgrænses dog til kun at vedrøre indkomst over de respektive progressionsgrænser, jf. afsnit 4.6.
Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021 fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse (august 2024) og Opdateret mellemfristet forløb (maj 2024).

I boks 6 gennemgås en genberegning af provenuvirkningen af indførelsen af toptopskatten, hvor der tages højde for ændret indkomsttransformation. Forklaringen af regnemetoden i øvrigt fortsættes i afsnit 4.6.

Boks 6. Genberegning af provenuvirkningerne ved de nye progressive skatter i Aftale om reform af personskat

Skatteministeriet har ikke tidligere i beregning af provenuskøn indregnet afledte virkninger af ændringer i tilskyndelsen til transformere indkomst mellem lønindkomst og unoteret aktieindkomst (eller omvendt) for hovedaktionærer, da der ikke tidligere har været regnemetoder til at kvantificere de afledte provenuvirkninger af ændret indkomsttransformation. Det gør sig også gældende for *Aftale om reform af personskat*.

Med den nye regnemetode kan bidraget til den dynamiske provenuvirkning af ændret indkomsttransformation ved indførelsen af toptopskatten opgøres samt omlægningen af den tidligere topskat til en ny mellemskat og en ny topskat.

Hvis der ikke tages højde for ændret indkomsttransformation, skønnes indførelsen af toptopskatten med 5 pct.-point at medføre et merprovenu på 1.280 mio. kr. i umiddelbar provenuvirkning, 990 mio. kr. efter tilbageløb og 750 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd, *jf. række (1) i tabel a*.

Hvis der tages højde for virkningen af indkomsttransformation, skønnes provenuvirkningen efter tilbageløb og adfærd reduceret fra 750 mio. kr. til 570 mio. kr., idet den skønnede afledte ændring i indkomsttransformationen isoleret set indebærer en negativ dynamisk provenuvirkning på -180 mio. kr., *jf. række (2) i tabel a*. Det svarer til en reduktion af provenuvirkningen efter tilbageløb og adfærd på ca. 24 pct. $(= (570/750 - 1) * 100 \text{ pct.})$.

Hvis der ikke tages højde for ændret indkomsttransformation, skønnes omlægningen af den tidligere topskat til en ny mellemskat og en ny topskat at medføre et mindreprovenu på 4.180 mio. kr. i umiddelbar provenuvirkning, 3.220 mio. kr. efter tilbageløb og 1.730 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd, *jf. række (3) i tabel a*.

Hvis der tages højde for virkningen af indkomsttransformation, skønnes mindreprovenuet efter tilbageløb og adfærd øget fra 1.730 mio. kr. til 1.850 mio. kr., idet den skønnede afledte ændring i indkomsttransformationen isoleret set indebærer en negativ dynamisk provenuvirkning på -110 mio. kr., *jf. række (4) i tabel a*. Det svarer til en forøgelse af provenuvirkningen efter tilbageløb og adfærd på ca. 6 pct. $(= (1.850 / 1.730 - 1) * 100 \text{ pct.})$.

Tabel a. Genberegning af provenuvirkningerne ved de nye progressive skatter

Mio. kr.	Dynamisk provenuvirkning					
	Umiddelbar provenuvirkning	Efter tilbageløb	Efter tilbageløb og adfærd	I alt	Arbejdsudbud	Indkomsttransformation
<i>Indførelse af toptopskat</i>						
(1) Indførelse af toptopskat (uden indkomsttransformation)	1.280	990	750	-240	-240	0
(2) Indførelse af toptopskat inkl. virkning af indkomsttransformation	1.280	990	570	-420	-240	-180
<i>Ny mellemskat og ny topskat</i>						
(3) Ny mellemskat og ny topskat (uden indkomsttransformation)	-4.180	-3.220	-1.730	1.480	1.480	0
(4) Ny mellemskat og ny topskat inkl. virkning af indkomsttransformation	-4.180	-3.220	-1.850	1.370	1.480	-110

Anm.: Som følge af afrunding af resultaterne kan totaler afvige fra deres delelementer.
Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021, fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i *Økonomisk Redegørelse* (august 2024) og *Opdateret mellemfristet forløb* (maj 2024)

Justeringen for den forventede indkomsttransformation fra lønindkomst til unoteret aktieindkomst som følge af indførelsen af toptopskatten betyder imidlertid, at det skønnede indkomstgrundlag for toptopskatten reduceres med 5,1 mia. kr., *jf. række (1) i tabel 4 nedenfor*. Det påvirker de skønnede provenuvirkninger af yderligere ændringer i toptopskatten.

Fx skønnes en (yderligere) forhøjelse af toptopskatten med 5 pct.-point at medføre en umiddelbar provenuvirkning på 1.280 mio. kr., når der tages udgangspunkt det nuværende indkomstgrundlag før indførelsen af toptopskatten, *jf. række (2) i tabel 4*. Hvis der imidlertid tages højde for reduktionen i beskatningsgrundlaget for toptopskatten som følge af ændret indkomsttransformation (fra indførelsen af toptopskatten), skønnes det *isoleret set* at reducere den umiddelbare provenuvirkning med 260 mio. kr., *jf. række (3) i tabel 4*. Dermed skønnes den umiddelbare provenuvirkning inkl. justeringen af indkomstgrundlaget at udgøre 1.020 mio. kr., *jf. række (4) i tabel 4*.

Tabel 4. Justering af umiddelbar provenuvirkning ved ændringer i toptopskatten

		Mio. kr.
(1)	Reduktion af indkomstgrundlaget for toptopskatten	-5.090
<i>Forhøjelse af toptopskatten med 5 pct.-point</i>		
(2)	Umiddelbar provenuvirkning ekskl. justering af indkomstgrundlag for toptopskatten	1.280
(3)=(1)*0,051	Reduktion af umiddelbar provenuvirkning som følge af reduceret indkomstgrundlag	-260
(4)=(2)+(3)	Umiddelbar provenuvirkning inkl. justering af indkomstgrundlag for toptopskatten	1.020
<i>Reduktion af toptopskatten med 5 pct.-point</i>		
(5)	Umiddelbar provenuvirkning ekskl. justering af indkomstgrundlag for toptopskatten	-1.280
(6)=(1)*-0,051	Reduktion af umiddelbar provenuvirkning som følge af reduceret indkomstgrundlag	260
(7)=(5)+(6)	Umiddelbar provenuvirkning inkl. justering af indkomstgrundlag for toptopskatten	-1.020

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021, fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse (august 2024) og Opdateret mellemfristet forløb (maj 2024)

4.6 Beregning af ændret indkomsttransformation

I tabel 5 og 6 gennemgås beregningen af indkomsttransformation – med udgangspunkt i ligning (1) – for en række udvalgte skatteændringer (stilleskruer), som ændrer betydeligt på balancen mellem marginalskatterne på aktieindkomst og lønindkomst. For beskatning af lønindkomst er det valgt at vise stilleskruer for ændringer i satsen for de tre progressive indkomstskatter, dvs. mellemskattesatsen, topskattesatsen og toptopskattesatsen⁴. I bilag 2 vises betydningen af indkomsttransformation for udvalgte ændringer i indkomstgrænserne for mellem-, top- og toptopskat. For beskatning af aktieindkomst er det valgt at vise stilleskruer for ændringer i den høje sats for beskatning af aktieindkomst samt selskabsskattesatsen⁵.

Der tages udgangspunkt i indkomstgrundlaget for indkomsttransformation (beregnet for alle hovedaktionærer og selvstændige) og i den kalibrerede semi-elasticitet på 5,32, jf. ovenfor.

En nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point indebærer, at den højeste marginalskat på aktieindkomst reduceres med 11,7 (=15*(1-0,22)) pct.-point. Det betyder, at forskellen mellem marginalskatten på lønindkomst og den højeste sammensatte marginalskat på aktieindkomst isoleret set er blevet 11,7 pct.-point højere, jf. kolonne (1) i tabel 5.

Ved en nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point skønnes det, at der transformeres 41.530 mio. kr. fra lønindkomst over mellemskattegrænsen til noteret aktieindkomst (svarende til at ændringen i indkomsttransformation, Δw, udgør -41.530 (=−0,117*5,32*66.760) mio. kr.), jf. kolonne (4) i tabel 5. Det svarer – som følge af kravfastsættelsen til kalibreringen af semi-elasticiteten – netop til, at 100 pct. af det maksimale potentiale for indkomsttransformation fra lønindkomst til noteret aktieindkomst, jf. kolonne (6) i tabel 5.

Ved forhøjelser af den høje sats for aktieindkomst opnås det maksimale potentiale for indkomsttransformation fra noteret aktieindkomst til lønindkomst allerede ved en forhøjelse på 8,5 pct.-point, svarende til en forhøjelse af den højeste marginalskat på aktieindkomst med

⁴ Alle ændringer i de højeste marginalskatter antages at føre til ændret indkomsttransformation. Det betyder, at ændringer i fx satsen for arbejdsmarkedsbidraget eller bundskatten (ledsaget af en tilsvarende ændring i skatteoffet for personlig indkomst) også vil føre til ændret indkomsttransformation, fordi balancen mellem de højeste marginalskatter påvirkes, når disse satser ændres. I dokumentationsnotatet er det valgt ikke at vise resultater for disse skatteinstrumenter, da indkomsttransformationens bidrag til det samlede provenu er yderst beskedent i forhold til de umiddelbare provenuvirkninger ved at ændre satserne for disse skatter.

⁵ Ændringer i den lave sats for beskatning af aktieindkomst kan principielt også medføre ændringer i indkomsttransformation. Dog er det valgt at se bort fra indkomsttransformation ved ændringer i den lave sats, da den kun gælder i et relativt begrænset indkomstinterval op til progressionsgrænsen for aktieindkomst.

6,5 pct.-point. Det skyldes, at det maksimale potentiale for indkomsttransformation fra lønindkomst til unoteret aktieindkomst er mindre og dermed udtømmes hurtigere. Der opstår således ikke større indkomsttransformation ved yderligere forhøjelser af den høje sats for aktieindkomst med henholdsvis 10 og 15 pct.-point, *jf. tabel 5*, fordi der som nævnt allerede er opnået 100 pct. indkomsttransformation ved en forhøjelse med 8,5 pct.-point.

Ved ændringer i mellemskattesatsen, den høje sats for aktieindkomst og selskabsskatten er indkomstgrundlaget på 66,8 mio. kr. identisk med summen af de maksimale potentialer for aktieindkomst (25,2 mio. kr.) og det maksimale potentiale for lønindkomst (41,5 mio. kr.), idet indkomstgrundlaget er baseret på lønindkomst over mellemskattegrænsen og aktieindkomst over progressionsgrænsen, *jf. tabel 5*.

Ved forøgelser i toptopskattesatsen (eller topskattesatsen) er indkomstgrundlaget på 20,8 mia. kr. ligeledes baseret på toptopskatteydernes aktieindkomst over progressionsgrænsen (8,4 mia. kr.) og toptopskatteydernes lønindkomst over mellemskattegrænsen (12,4 mia. kr.), *jf. række (3) i tabel 3*.

Ved forøgelser af toptopskattesatsen bestemmes det maksimale potentiale for indkomsttransformation alene som toptopskatteydernes lønindkomst over toptopskattegrænsen, svarende til 7.010 mio. kr. *jf. kolonne (5) i tabel 5 og også række (3) kolonne (a) i tabel 3*, idet en ændring af toptopskatten ikke ændrer incitamentet til at indkomsttransformere fra lønindkomst under topskattegrænsen til aktieindkomst. Dermed svarer indkomstgrundlaget ikke til summen af de maksimale potentialer ved ændringer af toptopskatten (eller topskatten).

Tabel 5. Beregning af ændret indkomsttransformation for hypotetiske forhøjelser og nedsættelser af beskatningen af aktieindkomst og lønindkomst

	Ændring i forskel mellem marginalskat på lønindkomst og marginalskat på aktieindkomst	Elasticitet	Indkomstgrundlag	Indkomsttransformation ^{1) 2)}	Maksimalt potentiale for indkomsttransformation	Andel af maksimalt potentiale
	(1)	(2)	(3)	(4) = -(1)*(2)*(3)	(5)	(6) = (4) /(5)*100
	Pct.-point		Mio. kr.			Pct.
Ændringer i skat på lønindkomst						
Sats for toptopskat +5 pct.-point	4,60	5,32	20.830	-5.090	7.010	72,7
Sats for toptopskat -5 pct.-point	-4,60	5,32	20.830	5.090	8.400	60,6
Sats for topskat +5 pct.-point	4,60	5,32	59.650	-14.590	37.720	38,7
Sats for topskat -5 pct.-point	-4,60	5,32	59.650	14.590	20.080	72,7
Sats for mellemskat +5 pct.-point	4,60	5,32	66.760	-16.330	41.530	39,3
Sats for mellemskat -5 pct.-point	-4,60	5,32	66.760	16.330	25.230	64,7
Ændringer i skat på aktieindkomst						
Høj sats for aktieindkomst +2 pct.-point	-1,56	5,32	66.760	5.540	25.230	21,9
Høj sats for aktieindkomst -2 pct.-point	1,56	5,32	66.760	-5.540	41.530	13,3
Høj sats for aktieindkomst +5 pct.-point	-3,90	5,32	66.760	13.840	25.230	54,9
Høj sats for aktieindkomst -5 pct.-point	3,90	5,32	66.760	-13.840	41.530	33,3
Høj sats for aktieindkomst +10 pct.-point	-7,80	5,32	66.760	25.230	25.230	100,0
Høj sats for aktieindkomst -10 pct.-point	7,80	5,32	66.760	-27.690	41.530	66,7
Høj sats for aktieindkomst +15 pct.-point	-11,70	5,32	66.760	25.230	25.230	100,0
Høj sats for aktieindkomst -15 pct.-point	11,70	5,32	66.760	-41.530	41.530	100,0
Ændringer i selskabsskat						
Sats for selskabsskat +5 pct.-point	-2,90	5,32	66.760	10.290	25.230	40,8
Sats for selskabsskat -5 pct.-point	2,90	5,32	66.760	-10.290	41.530	24,8

1) Det er i modellen forudsat at indkomsttransformationen ikke kan overstige det maksimale potentiale vist i kolonne (5).
2) Hvis fortegnet er positivt er indkomsttransformationen fra lønindkomst til udbytteindkomst. Hvis fortegnet er negativt er indkomsttransformationen fra udbytteindkomst til lønindkomst.
Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021, fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i *Økonomisk Redegørelse* (august 2024) og *Opdateret mellemfristet forløb* (maj 2024)

I *tabel 6* nedenfor er vist de skønnede dynamiske provenuvirkninger som følge af ændringerne i indkomsttransformation.

Den dynamiske provenuvirkning af ændret indkomsttransformation består af *to delelementer*: En direkte provenuvirkning efter tilbageløb (afledt af ændret indkomsttransformation) og en afledt dynamisk provenuvirkning fra ændret portefølje-, opsparings-, og arbejdsudbudsadfærd.

Den direkte provenuvirkning afledt af ændret indkomsttransformation opstår, når hovedaktionærer konverterer en del af deres lønindkomst til udbytteindkomst (eller omvendt). Provenuvirkningen vil svare til skatteforskellen efter nedsættelsen af aktieindkomstkatten ganget med den transformerede indkomst. Ændringen i indkomsttransformation giver desuden anledning til en ændring af de disponible indkomster, som gennem et ændret forbrug medfører et tilbageløb fra moms og afgifter mv. på 23 pct.

Hovedaktionærer opnår en nyttegevinst ved at foretage indkomsttransformation (kaldet omstillingsgevinsten). Denne nyttegevinst fra ændret indkomsttransformation påvirker *isoleret* set hovedaktionærs andre adfærdsreaktioner, *jf. boks 7*.

Boks 7. Omstillingsgevinst og dens afledte adfærdsreaktioner

Hovedaktionærer opnår en nyttegevinst ved at foretage indkomsttransformation (kaldet omstillingsgevinsten). Omstillingsgevinsten bestemmes som halvdelen af ændringen i skatteforskellen, $\Delta(\tau_w - \tau_k)$, ganget med niveauet af indkomsttransformation, dw :

$$\text{omstillingsgevinst} = \frac{1}{2} \cdot \Delta(\tau_w - \tau_k) \cdot dw$$

Omstillingsgevinsten skal ikke forveksles med hovedaktionærernes faktiske skattebesparelse ved at foretage indkomsttransformation. Omstillingsgevinsten fra indkomsttransformation afspejler derimod nettoeffekten på borgerens nytte (målt i kr.) af indkomsttransformation, som består af den faktiske skattebesparelse i kroner ved at foretage indkomsttransformation *fratrukket nytteamkostningerne* (fx friktionsomkostninger) forbundet med indkomsttransformationen, *jf. bilag 1*.

Ved fx en 5 pct.-point reduktion af den høje sats for aktieindkomst vil hovedaktionærer omlægge deres selskabsoverskud, så deres lønindkomst reduceres og unoteret aktieindkomst forøges, indtil marginalnyttens af de to typer indkomst igen er ens. Dette betyder også, at marginalnyttens fra den første krones indkomsttransformation i dette eksempel er tæt på 5 pct. af indkomstgrundlaget, mens marginalnyttens af den sidste krones indkomsttransformation er tæt på 0. Med anvendelse af en sædvanlig trekantsapproximation bestemmes omstillingsgevinsten derfor som *halvdelen af skatteændringen ganget med niveauet af indkomsttransformation jf. ligningen ovenfor*.

Omstillingsgevinsten fra ændret indkomsttransformation påvirker isoleret set hovedaktionærs arbejdsudbud på samme måde som en skatteændring. Men idet omstillingsgevinsten alene påvirker hovedaktionærs adfærd, kan omstillingsgevinsten afledte adfærdsvirkninger afvige fra de generelle adfærdsvirkninger (ekskl. indkomsttransformation) ved ændringer af skatten på aktieindkomst eller lønindkomst, som er bestemt på baggrund af hele populationen. Idet der på nuværende tidspunkt ikke er udført en færdig analyse af hovedaktionærs arbejdsudbudseffekter ved ændringer i satsen for aktieindkomst og/eller lønindkomst, tages der derfor udgangspunkt i den nuværende selvfinansierungsgrad på 25 pct., som bruges ved ændringer i den høje sats for aktieindkomst.

Den dynamiske provenuvirkning efter tilbageløb afledt af omstillingsgevinsten kan således udregnes ved at gange omstillingsgevinsten med selvfinansierungsgraden på 25 pct. og derefter tage højde for tilbageløb på 23 pct.

$$\text{afledt dynamisk provenuvirkning} = \text{omstillingsgevinst} \cdot 0,25 \cdot (1 - 0,23)$$

Omstillingsgevinsten er altid positiv, og den afledte dynamiske provenuvirkning fra ændret arbejdsudbudsadfærd er derfor også altid positiv.

Tabel 6. Beregning af dynamisk provenuvirkning af ændret indkomsttransformation for hypotetiske forhøjelser og nedsættelser af beskatningen af aktieindkomst og lønindkomst

	Forskel i marginalskattesatser (indkomstsvægtet)		Dynamisk provenuvirkning af ændret indkomsttransformation		
	Før skatte- ændring ¹⁾	Efter skatte- ændring	Direkte prove- nuvirkning efter tilbageløb	Arbejdsudbuds-, portefølje- og op- sparingsadfærd	I alt
	(7)	(8)= (1)+(7)	(9)= (4)*(8)/100 *0,77	(10)= -(1)*1/2*(4) *0,77*0,25	(11)=(9)+(10)
	Pct.-point		Mio. kr.		
Ændringer i skat på lønindkomst					
Sats for toptopskat +5 pct.-point	5,1	9,7	-380	20	-360
Sats for toptopskat -5 pct.-point	5,1	0,5	20	20	40
Sats for topskat +5 pct.-point	2,4	7,0	-790	60	-720
Sats for topskat -5 pct.-point	2,4	-2,2	-240	60	-180
Sats for mellemskat +5 pct.-point	1,5	6,1	-770	70	-700
Sats for mellemskat -5 pct.-point	1,5	-3,1	-390	70	-310
Ændringer i skat på aktieindkomst					
Høj sats for aktieindkomst +2 pct.-point	1,5	0,0	0	10	10
Høj sats for aktieindkomst -2 pct.-point	1,5	3,1	-130	10	-120
Høj sats for aktieindkomst +5 pct.-point	1,5	-2,4	-250	50	-200
Høj sats for aktieindkomst -5 pct.-point	1,5	5,4	-580	50	-530
Høj sats for aktieindkomst +10 pct.-point	1,5	-6,3	-1.220	190	-1.030
Høj sats for aktieindkomst -10 pct.-point	1,5	9,3	-1.990	210	-1.780
Høj sats for aktieindkomst +15 pct.-point	1,5	-10,2	-1.980	280	-1.690
Høj sats for aktieindkomst -15 pct.-point	1,5	13,2	-4.230	470	-3.760
Ændringer i selskabsskat					
Sats for selskabsskat +5 pct.-point	1,5	-1,4	-110	30	-80
Sats for selskabsskat -5 pct.-point	1,5	4,4	-350	30	-320

1) Se boks 8 for opgørelse af gennemsnitlige indkomstsvægtede forskelle mellem marginalskatten på lønindkomst og aktieindkomst.
Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021, fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse (august 2024) og Opdateret mellemfristet forløb (maj 2024)

Skatteforskellen efter en 15 pct.-point reduktion af den høje sats for aktieindkomst udgør i gennemsnit 13,2 (=1,5+11,7) pct.-point, svarende til den initiale marginalskatteforskel tillagt ændringen i forskellen mellem marginalskatterne, jf. kolonne (8) i tabel 6. Den initiale skatteforskel for mellemskatteydere udgør (med de fra og med 2026 gældende skatteregler) 1,5 pct.-point, jf. kolonne (7) i tabel 6 og nærmere beskrivelse i boks 8. Det direkte afledte skatteprovenu efter tilbageløb af ændret indkomsttransformation skønnes at udgøre -4.230 (=0,132*-41.530*0,77) mio. kr., jf. kolonne (9) i tabel 6.

Forskellen i den gennemsnitlige indkomstsvægtede marginalskat for lønindkomst og den sammensatte marginalskat for aktieindkomst (blandt hovedaktionærer med indkomst over mellemskattegrænsen) er i de fleste situationer ret begrænset i udgangspunktet, og derfor vil de fleste viste skatteændringer i tabel 6 forøge forskellen mellem skattesatserne, hvilket er forbundet med en negativ dynamisk provenuvirkning fra ændret indkomsttransformation. Det er dog ikke tilfældet, hvis forskellen mellem skattesatserne reduceres, fx ved en reduktion af toptopskattesatsen på 5 pct.-point, jf. boks 8.

Boks 8. Beregning af indkomstvægtede marginalskatter

Den direkte dynamiske provenuvirkning af ændret indkomsttransformation beregnes ved at gange ændringen i indkomsttransformationen med den *indkomstvægtede* gennemsnitlige forskel i marginalskatten på lønindkomst og marginalskatten på aktieindkomst for den gruppe af hovedaktionærer og selvstændige, som forudsættes at have tilskyndelse til indkomsttransformation ved en given skatteændring. Den indkomstvægtede marginalskatteforskel anvendes til at beregne det samlede direkte skatteprovenu af ændret indkomsttransformation. I indkomstvæghningen tages der fx højde for forskelle i skattesatser på grund af variation i kommuneskattesatser og progression i skattesystemet.

Den høje sammensatte marginalskat for aktieindkomst er 54,8 pct. ($=22+(1-0,22)*42$) og er ens for alle. Marginalskatten på lønindkomst afhænger af kommuneskattesatsen, og af om personen på marginalen betaler mellemskat, topskat eller toptopskat, og er dermed ikke ens for alle. Den gennemsnitlige indkomstvægtede marginalskat for hovedaktionærer og selvstændige er 48,3 pct. på mellemskattetrinnet (dvs. for dem, der alene betaler mellemskat, men ikke topskat), 55,7 pct. på topkattetrinnet og 59,9 pct. på toptopkattetrinnet, *jf. række (1), (2) og (3) i tabel a*.

Ved ændringer i mellemskattesatsen, den høje sats for aktieindkomst og selskabsskatten, forudsættes det, at alle hovedaktionærer og selvstændige med lønindkomst over mellemskattegrænsen vil foretage indkomsttransformation. For denne gruppe er den gennemsnitlige indkomstvægtede marginalskat på lønindkomst 56,2 pct., *jf. række (4) i tabel a*. Dette tal er beregnet som gennemsnittet af marginalskatterne på lønindkomst for alle hovedaktionærer og selvstændige, der er mellemskatteydere, vægtes med lønindkomst over mellemskattegrænsen og unoteret aktieindkomst over progressionsgrænsen. Betragtes alle mellemskatteydere under et (dvs. inklusiv top- og toptopskatteydere), er forskellen mellem den gennemsnitlige indkomstvægtede marginalskat på lønindkomst og den høje sammensatte marginalskat på aktieindkomst på 1,5 ($=56,2-54,8$) pct.-point, *jf. række (6) i tabel a*.

Ved ændringer i den nye toptopskat forudsættes det, at alene hovedaktionærer og selvstændige med lønindkomst over toptopskattegrænsen vil foretage indkomsttransformation. For denne gruppe er den gennemsnitlige indkomstvægtede marginalskat på lønindkomst 57,2 pct., *jf. række (4) i tabel a*, svarende til at forskellen mellem den gennemsnitlige indkomstvægtede marginalskat på lønindkomst og den høje sammensatte marginalskat for aktieindkomst er 2,4 ($=57,2-54,8$) pct.-point, *jf. række (6) i tabel a*.

Ved ændringer i den nye toptopskat forudsættes det, at kun hovedaktionærer og selvstændige med lønindkomst over toptopskattegrænsen vil foretage indkomsttransformation. For denne gruppe er den gennemsnitlige indkomstvægtede marginalskat på lønindkomst 59,9 pct., *jf. række (4) i tabel a*, svarende til at forskellen mellem marginalskattesatserne er 5,1 ($=59,9-54,8$) pct.-point, *jf. række (6) i tabel a*.

Tabel a. Beregning af indkomstvægtet marginalskatteforskel

	Til beregning af ændringer i satsen for mellemskat, aktieindkomst og selskabsskat	Til beregning af ændringer i satsen for topskat	Til beregning af ændringer i satsen for toptopskat
(1) Marginalskat for hovedaktionærer mv. på mellemskattetrinnet	48,3	-	-
(2) Marginalskat for hovedaktionærer mv. på topkattetrinnet	55,7	55,7	-
(3) Marginalskat for hovedaktionærer mv. på toptopkattetrinnet	59,9	59,9	59,9
(4) Marginalskat for lønindkomst (indkomstvægtet)	56,2	57,2	59,9
(5) Højeste marginalskat for aktieindkomst	54,8	54,8	54,8
(6)=(4)-(5) Forskel i marginalskat på lønindkomst og aktieindkomst (indkomstvægtet)	1,5	2,4	5,1

De nuværende forskelle mellem marginalskatterne på lønindkomst og aktieindkomst betyder, at de dynamiske provenuvirkninger fra indkomsttransformation kan blive *positive*, hvis forskellen mellem skattesatserne reduceres (ikke-numerisk). Det er fx tilfældet, hvis den høje sats for aktieindkomst sættes op med mindre end 1,5 pct.-point (efter selskabsskat), svarende til 2,0 pct.-point (før selskabsskat). En sådan forhøjelse øger incitamentet til at transformere indkomst fra unoteret aktieindkomst til lønindkomst, selvom lønindkomst stadig har en højere marginalskat end aktieindkomst for den gennemsnitlige hovedaktionær, hvilket resulterer i et positivt dynamisk provenu.

Der vil ligeledes være et positivt dynamisk provenu, hvis mellemskattesatsen sættes ned med mindre end 1,7 pct.-point (svarende til 1,5 pct.-point efter AM-bidrag), hvis topkattesatsen sættes ned med mindre end 2,6 pct. (svarende til 2,4 pct.-point efter AM-bidrag), eller hvis toptopkattesatsen sættes ned med mindre end 5,5 pct.-point (svarende til 5,1 pct.-point efter AM-bidrag).

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021 fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse (august 2024) og Opdateret mellemfristet forløb (maj 2024)

Hvis fx toptopskattesatsen reduceres med 5 pct.-point, vil hovedaktionærer, som betaler toptopskat, have øget incitament til at foretage indkomsttransformation fra unoteret aktieindkomst til lønindkomst, da marginals-katten for lønindkomst nu er blevet 4,6 pct.-point lavere. Den initiale marginals-katteforskel for toptopskatteydere er 5,1 pct. point, jf. boks 8. Så selv efter nedsættelsen af toptopskattesatsen, er den gennemsnitlige marginals-kat for lønindkomst over toptopskattegrænsen fortsat 0,5 pct.-point højere end den sammensatte marginals-kat for unoteret aktieindkomst, hvormed ændringen i indkomsttransformationen giver et positivt dynamisk provenu, jf. kolonne (11) i tabel 6.

Hovedaktionærerne og de selvstændige opnår samlet set en nyttegevinst ved at foretage indkomsttransformation (kaldet omstillingsgevinsten). Denne nyttegevinst fra ændret indkomsttransformation påvirker *isoleret set* hovedaktionærers andre adfærdsreaktioner på samme måde som selve skatteændringen. Ved en nedsættelse af aktieindkomstkatten er nyttegevinsten forbundet med en *positiv* afledt dynamisk provenuvirkning fra ændret portefølje-, opsparrings- og arbejdsudbudsadfærd som forudsættes at udgøre en selvfinansieringsgrad på 25 pct., jf. boks 7 ovenfor.

Omstillingsgevinsten fra indkomsttransformation kan bestemmes som halvdelen af ændringen i forskellen mellem skattesatserne ganget med ændringen i indkomsttransformation, jf. nærmere forklaring i afsnit 6, hvilket ved en 15 pct. reduktion af den høje sats for aktieindkomst svarer til $1.870 = (-0,117 \cdot \frac{1}{2} \cdot (-41.530) \cdot 0,77)$ mio. kr. i faktorpriser.

Den afledte dynamiske provenuvirkning fra ændret arbejdsudbud, porteføljesammensætning og opsparringsadfærd (efter tilbageløb) af ændret indkomsttransformation ved en nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point udgør således 470 mio. kr. $(= 1.870 \cdot 0,25)$ mio. kr., jf. kolonne (10) i tabel 6.

I alt udgør den dynamiske provenuvirkning fra ændret indkomsttransformation -3.760 $(= -4.230 + 470)$ mio. kr., jf. kolonne (11) i tabel 6. Det afledte skatteprovenu af ændret indkomsttransformation er typisk negativt, idet det altid er afledt af, at de personer, som har mulighed for indkomsttransformation, opnår en skattegevinst.

Der kan dog forekomme tilfælde, hvor den dynamiske provenuvirkning af ændret indkomsttransformation er *positiv*. Denne situation forekommer, når forskellen mellem marginals-katten på lønindkomst og aktieindkomst *reduceres*, hvilket øger incitamentet til at lave indkomsttransformation i retning af en højere beskattet indkomsttype, jf. boks 2. Fx ved en nedsættelse af toptopskattesatsen med 5 pct.-point, hvor den dynamiske provenuvirkning af ændret indkomsttransformation udgør 40 mio. kr. jf. kolonne (11) i tabel 6.

I tabel 7 nedenfor vises provenuvirkninger og selvfinansieringsgrader inkl. den dynamiske provenuvirkning af ændret indkomsttransformation. En nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point skønnes at medføre et umiddelbart mindreprovenu på 8.900 mio. kr., 6.850 mio. kr. efter tilbageløb og 8.900 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd, jf. kolonne (12), (13) og (14) i tabel 7.

Den dynamiske provenuvirkning udgør med den eksisterende metode, dvs. ekskl. virkningen af ændret indkomsttransformation, 1.710 mio. kr., jf. kolonne (15) i tabel 6, hvilket *isoleret set* svarer til en selvfinansieringsgrad på 25,0 $(= -(1.710 / -6.850))$ pct., jf. kolonne (18) i tabel 7.

Bidraget til den dynamiske provenuvirkning fra ændret indkomsttransformation udgør -3.760 mio. kr., jf. kolonne (16) i tabel 7, hvilket *isoleret set* svarer til et bidrag til selvfinansieringsgraden på -54,9 $(= -(-3.760 / -6.850))$ pct., jf. kolonne (19) i tabel 7. Den dynamiske provenuvirkning af ændret indkomsttransformation bidrager således *isoleret set* til at øge mindreprovenuet af skatteændringen.

Den samlede dynamiske provenuvirkning inkl. virkningen af ændret indkomsttransformation udgør -2.050 (=1.710-3.760) mio. kr., *jf. kolonne (17) i tabel 7*, hvilket *samlet set* svarer til en selvfinansieringsgrad på -29,9 (= -2.050/-6.850) pct., *jf. kolonne (20) i tabel 7*.

Tabel 7. Provenuvirkninger og selvfinansieringsgrader inkl. virkninger af ændret indkomsttransformation for udvalgte stilleskruer

	Umiddelbar provenuvirkning	Efter tilbageløb	Efter tilbageløb og adfærd	Dynamisk provenu			Selvfinansieringsgrad		
				Adfærdsvirkninger ekskl. ændret indkomsttransformation	Bidrag fra ændret indkomsttransformation	I alt	Adfærdsvirkninger ekskl. ændret indkomsttransformation	Bidrag fra ændret indkomsttransformation	I alt
	(12)	(13)= (12)*0,77	(14)= (13)+(17)	(15)	(16)=(11)	(17)= (15)+(16)	(18)	(19)	(20)
Mio. kr.							Pct.		
Ændringer i skat på lønindkomst									
Sats for toptopskat +5 pct.-point	1.020	790	900	-240	-360	-590	29,9	45,5	75,3
Sats for toptopskat -5 pct.-point	-1.020	-790	-550	190	40	230	24,4	5,4	29,8
Sats for topskat +5 pct.-point	5.960	4.590	1.650	-2.220	-720	-2.940	48,3	15,8	64,1
Sats for topskat -5 pct.-point	-5.960	-4.590	-2.940	1.830	-180	1.650	39,8	-3,9	35,9
Sats for mellemskat +5 pct.-point	8.740	6.730	2.840	-3.190	-700	-3.890	47,4	10,4	57,8
Sats for mellemskat -5 pct.-point	-8.740	-6.730	-4.400	2.650	-310	2.330	39,3	-4,7	34,7
Ændringer i skat på aktieindkomst									
Høj sats for aktieindkomst +2 pct.-point	1.190	910	690	-230	10	-220	25,0	-0,8	24,2
Høj sats for aktieindkomst -2 pct.-point	-1.190	-910	-810	230	-120	110	25,0	-13,5	11,5
Høj sats for aktieindkomst +5 pct.-point	2.970	2.280	1.510	-570	-200	-770	25,0	8,8	33,8
Høj sats for aktieindkomst -5 pct.-point	-2.970	-2.280	-2.240	570	-530	40	25,0	-23,1	1,9
Høj sats for aktieindkomst +10 pct.-point	5.930	4.570	2.400	-1.140	-1.030	-2.170	25,0	22,5	47,5
Høj sats for aktieindkomst -10 pct.-point	-5.930	-4.570	-5.210	1.140	-1.780	-640	25,0	-39,0	-14,0
Høj sats for aktieindkomst +15 pct.-point	8.900	6.850	3.450	-1.710	-1.690	-3.400	25,0	24,7	49,7
Høj sats for aktieindkomst -15 pct.-point	-8.900	-6.850	-8.900	1.710	-3.760	-2.050	25,0	-54,9	-29,9
Ændringer i selskabsskat ¹⁾									
Sats for selskabsskat +5 pct.-point	21.820	24.950	9.780	-15.090	-80	-15.170	60,5	0,3	60,8
Sats for selskabsskat -5 pct.-point	-21.290	-21.710	-12.760	9.280	-320	8.960	42,7	-1,5	41,2

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021, fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse (august 2024) og Opdateret mellemfristet forløb (maj 2024)

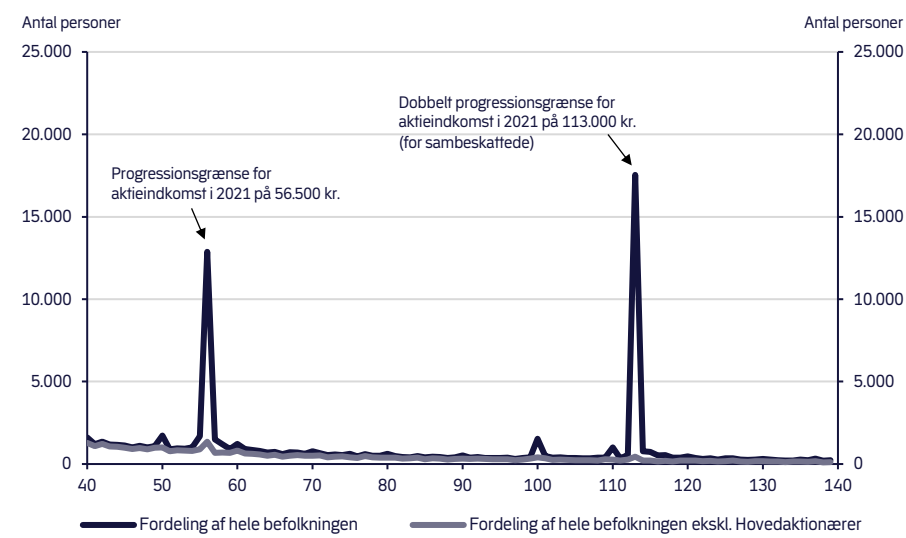
¹⁾ Ved ændring i selskabsskatten er der brugt en tilbageløbsfaktor på 13,5 pct. til at bestemme provenu efter tilbageløb.

Bidraget til selvfinansieringsgraden fra ændret indkomsttransformation afhænger både af satsændringens størrelse - fordi ændringen i omfanget af indkomsttransformation er proportional med ændringen mellem skattesatserne på lønindkomst og aktieindkomst - og af den resulterende forskel i marginalskatterne. Derfor har også den initiale forskelle i marginalskattesatserne (som er 1,5 pct. point for mellemskatten, 2,4 pct. point for topskatten og 5,1 pct. point for toptopskatten, *jf. boks 8*) betydning for provenuvirkningen af ændret indkomsttransformation. Identiske stramninger og lempelser af skatterne har derfor asymmetriske provenuvirkninger, selvom den numeriske virkning på omfanget af indkomsttransformation er identisk (omend modsatrettet). Det betyder, at variationen i selvfinansieringsgraden inkl. indkomsttransformation på tværs af de forskellige stilleskruer i *tabel 7*, er betydeligt større end variationen i selvfinansieringsgrader ekskl. bidraget fra ændret indkomsttransformation. Bidraget til selvfinansieringsgraderne afhænger også af størrelsen af semi-elasticiteten, *jf. bilag 3: Følsomhedsberegninger*.

5. Model 2 - progressionsgrænsen for aktieindkomst

Ved ændringer i *progressionsgrænsen* for aktieindkomst er der behov for en særskilt model for indkomsttransformation, idet hovedaktionærer i høj grad ophober sig på progressionsgrænsen for aktieindkomst, jf. figur 1. Der er i 2021 17.000 hovedaktionærer med udbytteindkomst fra unoterede aktier svarende til præcis 56.500 kr. i 2021 og 24.200 sambeskattede hovedaktionærer med udbytteindkomst fra unoterede aktier svarende til præcis 113.000 kr.⁶

Figur 1. Fordeling af personer med aktieindkomst efter aktionærstatus og størrelse på aktieindkomst, 2021

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021.

Ved forhøjelser af progressionsgrænsen for aktieindkomst er der som udgangspunkt to mekanismer for hovedaktionærers indkomsttransformation.

- **Mekanisme 1:** Hovedaktionærer, som aktuelt har udbytteindkomst fra unoterede aktier på progressionsgrænsen for aktieindkomst, forudsættes at fortsætte med at have udbytteindkomst fra unoterede aktier på progressionsgrænsen ved marginale forhøjelser (som beskrevet i bilag 4). Mekanisme 1 skønnes konkret på baggrund af en forhøjelse af progressionsgrænsen med 10.000 kr. (dvs. en relativt begrænset, diskretionær ændring).
- **Mekanisme 2:** Hovedaktionærer, som aktuelt ikke ophober sig på progressionsgrænsen for aktieindkomst, vil have et øget incitament til at udbetale lønindkomst som udbytteindkomst i takt med, at progressionsgrænsen øges. Det skønnes på baggrund af model 1.

Hovedideen i modellen er at *sammenveje* mekanisme 1 og mekanisme 2 for at få en samlet vurdering af betydningen af indkomsttransformation ved ændringer i progressionsgrænsen. Denne tilgang har den praktiske egenskab, at den relative betydning af indkomsttransformation ved forhøjelser af progressionsgrænsen *konvergerer* mod skønnet for omfanget af indkomsttransformation med model 1 ved en nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point. Det er en fordel, fordi en forhøjelse af progressionsgrænsen med fx 1 mia. kr. i realiteten svarer til at afskaffe det progressive element i aktieindkomstbeskatningen, så aktieindkomst i realiteten kun beskattes med 27 pct. Betydningen af indkomsttransformation ved forhøjelser af progressionsgrænsen må således logisk set konvergere mod betydningen af ændret indkomsttransformation, når den høje sats reduceres til 27 pct.

⁶ Når der udelukkende fokuseres på hovedaktionærernes udbytteindkomst fra unoterede aktier, fås et lidt større antal personer på progressionsgrænsen end det, som kan aflæses af figurene. Det skyldes, at hovedaktionærer også kan have fx aktieindkomst fra noterede aktier mv. og dermed have en samlet aktieindkomst, som er større.

Ved *reduktioner* af progressionsgrænsen for aktieindkomst beregnes bidraget til selvfinansieringsgraden fra indkomsttransformation udelukkende med udgangspunkt i mekanisme 1.

5.1 Mekanisme 1: Forhøjelse af progressionsgrænsen for 10.000 kr.

Den del af hovedaktionærerne, som forudsættes at indgå i *mekanisme 1*, omfatter udelukkende de hovedaktionærer, som har unoteret aktieindkomst *præcis* på progressionsgrænsen for aktieindkomst.

Beskrivelsen i det følgende tager udgangspunkt i det skattesystem, der vil gælde fra og med 2026, hvor den nuværende topskat ændres til en ny mellemskat, en ny topskat og en ny toptopskat (i medfør af *Aftale om reform af personskat* (december 2023)) samt forhøjelsen af progressionsgrænsen for aktieindkomst til 83.100 kr. (2025-niveau) med virkning fra og med 2027 (i medfør af *Aftale om iværksætterpakke* (juni 2024)). Datagrundlaget og dermed den statistiske opgørelse af antallet af hovedaktionærer med unoteret aktieindkomst *præcis* på progressionsgrænsen for aktieindkomst, er imidlertid aktuelt baseret på indkomsterne for 2021 (fremskrevet til 2030 og opgjort i 2025-niveau).

En forhøjelse af progressionsgrænsen for aktieindkomst med 10.000 kr. fra 83.100 kr. til 93.100 kr. svarer til en forhøjelse på 12.821 kr. opgjort før selskabsskat, *jf. række (1), (2), (3) og (4) i tabel 8 nedenfor*.

Tabel 8. Beregning af indkomsttransformation ved en marginal ændring af progressionsgrænsen for aktieindkomst med 10.000 kr.

		Forhøjelse af progressionsgrænsen med 10.000 kr.	Reduktion af progressionsgrænsen med 10.000 kr.
(1)	Progressionsgrænse i 2025, kr.	83.100	83.100
(2)	Progressionsgrænse efter skatteændring, kr.	93.100	73.100
(3)=(1)-(2)	Ændring af progressionsgrænse, kr.	10.000	-10.000
(4)=(3)/(1-0,22)	Ændring af progressionsgrænse (før selskabsskat), kr.	12.821	-12.821
(5)	Skønnet antal hovedaktionærer med unoteret udbytteindkomst på 83.100 kr.	17.000	17.000
(6)	Skønnet antal sambeskaffede hovedaktionærer med unoteret udbytteindkomst på 166.200 kr.	24.200	24.200
(7)=- (4)*((5)+(6)*2)	Indkomsttransformation (før selskabsskat), mio. kr.	-840	840
(8)=(7)*0,5	Heraf fra ændret lønindkomst, mio. kr.	-420	420
(9)=(7)*0,5	Heraf fra ændret periodisering, mio. kr.	-420	420
(10)	Gennemsnitlig skatteforskel ved indkomsttransformation til eller fra lønindkomst, pct., <i>jf. boks 9</i> .	3,6	-8,1
(11)	Gennemsnitlig skatteforskel ved ændret periodisering, pct., <i>jf. boks 9</i> .	6,2	-5,5
(12)=-((8)*(10)+(9)*(11))*0,77	Direkte skatteprovenu afledt af ændret indkomsttransformation efter tilbageløb, mio. kr.	-30	-40
(13)=0,117*1/2*(7)*0,77*0,25	Arbejdsudbuds-, portefølje- og opsparingsadfærd afledt af ændret indkomsttransformation, mio. kr.	10	10
(14)=(12)+(13)	Dynamisk provenuvirkning af ændret indkomsttransformation i alt, mio. kr.	-20	-30
(15)	Umiddelbar provenuvirkning, mio. kr.	-160	260
(16)=(15)*0,77	Provenu efter tilbageløb, mio. kr.	-130	200
(17)=- (16)*0,25	Dynamisk provenu (Adfærdsvirkninger ekskl. ændret indkomsttransformation), mio. kr.	30	-50
(18)=(14)	Dynamisk provenu (Bidrag fra ændret indkomsttransformation), mio. kr.	-20	-30
(19)=(17)+(18)	Dynamisk provenu i alt, mio. kr.	10	-80
(20)=(16)+(19)	Provenu efter tilbageløb og adfærd, mio. kr.	-120	110
(21)=- (17)/(16)*100	Selvfinansieringsgrad (Adfærdsvirkninger ekskl. ændret indkomsttransformation), pct.	25,0	25,0
(22)=- (18)/(16)*100	Selvfinansieringsgrad (Bidrag fra ændret indkomsttransformation), pct.	-17,7	17,4
(23)=- (19)/(16)*100	Selvfinansieringsgrad i alt, pct.	7,3	42,4

Anm.: Skatteforskellen efter skatteændringen er vægtet i forhold til om hovedaktionærerne med udbytteindkomst på progressionsgrænsen beskattes marginalt med mellem-, top- eller toptopskattesats.
Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021 fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i *Økonomisk Redegørelse* (august 2024) og *Opdateret mellemfristet forløb* (maj 2024).

I 2025 skønnes 17.000 hovedaktionærer at have unoteret udbytteindkomst præcis svarende til progressionsgrænsen, og 24.200 sambeskattede hovedaktionærer skønnes at have unoteret udbytteindkomst præcis svarende til den dobbelte progressionsgrænse, *jf. række (5) og (6) i tabel 8*. I beregningen antages det, at hovedaktionærer, som aktuelt ligger på progressionsgrænsen, fortsat vil ligge på progressionsgrænsen, hvis denne ændres marginalt. Det vil sige, at hovedaktionærer på progressionsgrænsen forudsættes at indkomsttransformere 10.000 kr., hvis grænsen ændres med 10.000 kr. (det dobbelte for hovedaktionærer, som udnytter ægtefællens progressionsgrænse).

En forhøjelse af progressionsgrænsen for aktieindkomst med 10.000 kr. skønnes således at indebære indkomsttransformation på 840 $(= -12.821 \cdot (17.000 + 24.200 \cdot 2))$ mio. kr. fra lønindkomst til unoteret aktieindkomst, *jf. række (7) i tabel 8*.

Ved en forhøjelse af progressionsgrænsen kan stigningen i hovedaktionærers unoterede aktieindkomst modsvares af enten en tilsvarende reduktion af hovedaktionærens lønindkomst eller en reduktion af *opsparat selskabsoverskud*, hvilket indebærer en reduktion af fremtidig unoteret aktieindkomst (dvs. en ændret periodisering af udbetaling af selskabsoverskud som aktieindkomst). Det er ikke umiddelbart muligt at fastslå hvor stor en del af den ændrede indkomsttransformation, som kommer fra henholdsvis lønindkomst eller ændret periodisering af udbetaling af selskabsoverskud. Derfor forudsættes det, at der kommer lige meget fra begge typer indkomst.

Hovedaktionærerne antages således at transformere selskabsoverskud fra lønindkomst til unoteret aktieindkomst for 420 $(= 840 \cdot 0,5)$ mio. kr. og at fremrykke udbetaling af selskabsoverskud som unoteret aktieindkomst for 420 $(= 840 \cdot 0,5)$ mio. kr. (ændret periodisering), *jf. række (8) og (9) i tabel 8*.

Den gennemsnitlige skatteforskel afhænger således af, om indkomsttransformationen er mellem lønindkomst og unoteret aktieindkomst, eller om der er tale om periodisering, *jf. boks 9 nedenfor*. Den gennemsnitlige skatteforskel ved indkomsttransformation fra lønindkomst til unoteret aktieindkomst for hovedaktionærerne med unoteret aktieindkomst på progressionsgrænsen er 3,6 pct.-point, *jf. række (10) i tabel 8*. Den gennemsnitlige skatteforskel ved indkomsttransformation fra ændret periodisering for hovedaktionærerne med unoteret aktieindkomst på progressionsgrænsen er 6,2 pct.-point, *jf. række (11) i tabel 8*.

Det direkte afledte skatteprovenu efter tilbageløb af ændret indkomsttransformation ved en forhøjelse af progressionsgrænsen med 10.000 kr. skønnes at udgøre -30 $(= (-420 \cdot 0,036 - 420 \cdot 0,062) \cdot 0,77)$ mio. kr., *jf. række (12) i tabel 8*.

Hovedaktionærerne opnår som nævnt en nyttegevinst ved at foretage indkomsttransformation, kaldet omstillingsgevinsten, som kan bestemmes som halvdelen af ændringen i forskellen mellem skattesatserne ganget med ændringen i indkomsttransformation, *jf. boks 7*. Ved en forhøjelse af progressionsgrænsen for aktieindkomst på 10.000 kr. svarer det til 40 $(= 0,117 \cdot \frac{1}{2} \cdot 840 \cdot 0,77)$ mio. kr. Den afledte dynamiske provenuvirkning fra ændret arbejdsudbud, porteføljesammensætning og opsparingsadfærd (efter tilbageløb) af ændret indkomsttransformation ved en nedsættelse af progressionsgrænsen med 10.000 kr. skønnes at udgøre 10 mio. kr. $(= 40 \cdot 0,25)$ mio. kr., *jf. række (13) i tabel 8*.

I alt udgør den dynamiske provenuvirkning fra ændret indkomsttransformation -30 $(= -40 + 10)$ mio. kr., *jf. række (14) i tabel 8*. Den dynamiske provenuvirkning af ændret indkomsttransformation er typisk negativ, idet den sædvanligvis er afledt af, at de personer, som har mulighed for indkomsttransformation, opnår en skattegevinst.

En forhøjelse af progressionsgrænsen for aktieindkomst med 10.000 kr. skønnes at medføre et umiddelbart mindreprovenu på 160 mio. kr., 130 mio. kr. efter tilbageløb og 120 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd, *jf. række (15), (16) og (20) i tabel 8*.

Boks 9. Skatteforskel ved indkomsttransformation ved ændringer i progressionsgrænsen

Den direkte provenuvirkning af ændret indkomsttransformation afhænger af forskellen i marginalskattesatserne efter skatteændringen. Ved indkomsttransformation fra lønindkomst til unoteret aktieindkomst bestemmes den gennemsnitlige skatteforskel som forskellen mellem den lave sammensatte skattesats for aktieindkomst og marginalskatten for lønindkomst. Den gennemsnitlige marginalskat for hovedaktionærer med unoteret aktieindkomst på progressionsgrænsen er 46,5 pct., hvilket er 3,6 pct.-point højere end den lave sammensatte sats for aktieindkomst på 43,1 pct. (=22 pct.+(1-0,22)*27 pct.). Denne (relativt lave) skattegevinst på 3,6 ved indkomsttransformation skal ses i lyset af, at over halvdelen af hovedaktionærer, som *ophober sig* på progressionsgrænsen for aktieindkomst, har lønindkomst under mellemste skattegrænsen for lønindkomst, og dermed ikke har nogen skattegevinst forbundet af lave indkomsttransformation, *jf. tabel a*.

Hovedaktionærer, som *ophober sig* på progressionsgrænsen for aktieindkomst, og som har lønindkomst over mellemste skattegrænsen forventes at have en skattemæssig gevinst ved at ændre periodisering, hvis progressionsgrænsen for aktieindkomst sættes op. Gevinsten ved denne periodisering svarer til forskellen mellem den høje og den lave sammensatte sats for aktieindkomst, hvilket er 11,7 pct. (=1-0,22)*(42-27) pct.) af progressionsgrænseændringen (før selskabsskat).

Beregningsteknisk forudsættes det, at hovedaktionærer, som befinder sig på progressionsgrænsen og har lønindkomst under mellemste skattegrænsen, ikke har skattemæssige fordele ved ændret periodisering, hvis progressionsgrænsen hæves. Det skyldes, at deres laveste marginalskat slet ikke ændrer sig, når progressionsgrænsen sættes op, da deres marginalskat for lønindkomst allerede er på niveau med eller lavere end den lave sammensatte sats for aktieindkomst. Der kan være andre årsager til, at hovedaktionærer med lønindkomst under mellemste skattegrænsen vælger ændret periodisering, men det forudsættes, at der ikke er nogen skattemæssig gevinst ved denne ændring.

Da kun knap halvdelen af de hovedaktionærer, der *ophober sig* på progressionsgrænsen for aktieindkomst, har lønindkomst over mellemste skattegrænsen, er den gennemsnitlige gevinst fra ændret periodisering kun 6,2 pct. ved en forøgelse af progressionsgrænsen, *jf. tabel a*. Den gennemsnitlige skattegevinst ved indkomsttransformation fra lønindkomst eller via periodisering er dermed 4,9 pct.

Tabel a. Gennemsnitlig skattegevinst fra indkomsttransformation ved en marginal forhøjelse af progressionsgrænsen for aktieindkomst for hovedaktionærer med unoteret aktieindkomst på progressionsgrænsen for aktieindkomst

	Antal hovedaktionærer med aktieindkomst på progressionsgrænsen	Skattegevinst ved indkomsttransformation (Forhøjelse af progressionsgrænse)		
		Lønindkomst	Periodisering	Lønindkomst og periodisering
		pct.		
Bundskatteydere	19.600	-2,7	0,0	-1,3
Mellemskatteydere	10.400	5,4	11,7	8,6
Topskatteydere	10.600	12,6	11,7	12,2
Toptopskatteydere	700	16,8	11,7	14,2
Alle hovedaktionærer	41.300	3,6	6,2	4,9

Ved en reduktion af progressionsgrænsen gælder der præcis de samme mekanismer, som ved en forøgelse af progressionsgrænsen, men med modsat fortegn. Udgangspunktet er dermed, at der transformeres væk fra aktieindkomst, som beskattes af den høje sammensatte skattesats, og over i lønindkomst eller via periodisering. Den gennemsnitlige skattegevinst er dermed 6,8 pct., *jf. tabel b*.

Tabel b. Gennemsnitlig skattegevinst fra indkomsttransformation ved en marginal reduktion af progressionsgrænsen for aktieindkomst for hovedaktionærer med unoteret aktieindkomst på progressionsgrænsen for aktieindkomst

	Antal hovedaktionærer med aktieindkomst på progressionsgrænsen	Skattegevinst ved indkomsttransformation (Reduktion af progressionsgrænse)		
		Lønindkomst	Periodisering	Lønindkomst og periodisering
		pct.		
Bundskatteydere	19.600	14,4	11,7	13,0
Mellemskatteydere	10.400	6,3	0,0	3,1
Topskatteydere	10.600	-0,9	0,0	-0,5
Toptopskatteydere	700	-5,1	0,0	-2,5
Alle hovedaktionærer	41.300	8,1	5,5	6,8

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021, fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse (august 2024) og Opdateret mellemfristet forløb (maj 2024).

Den dynamiske provenuvirkning udgør med den hidtidige regnemetode, dvs. ekskl. virkningen af ændret indkomsttransformation, 30 mio. kr., jf. række (17) i tabel 8, hvilket isoleret set svarer til en selvfinansierungsgrad på 25 $(=-(30/-130))$ pct., jf. række (21) i tabel 8.

Bidraget til den dynamiske provenuvirkning fra ændret indkomsttransformation udgør -20 mio. kr., jf. række (18) i tabel 8, hvilket isoleret set svarer til et bidrag til selvfinansierungsgraden på -17,7 $(=-(20/-120))$ pct., jf. række (22) i tabel 8. Den dynamiske provenuvirkning af ændret indkomsttransformation bidrager således isoleret set til at øge mindreprovenuet af skatteændringen.

Den samlede dynamiske provenuvirkning inkl. virkningen af ændret indkomsttransformation udgør 10 $(=30-20)$ mio. kr., jf. række (19) i tabel 8, hvilket samlet set svarer til en selvfinansierungsgrad på 7,3 pct. $(=-(10/-120))$ pct., jf. række (23) i tabel 8.

Med denne fremgangsmåde er potentialet for indkomsttransformation proportional med ændringen af progressionsgrænsen. Det må dog forventes, at muligheden for at indkomsttransformere vil være aftagende i forhøjelsen af progressionsgrænsen for de hovedaktionærer, som aktuelt ophober sig på progressionsgrænsen. Det skyldes, at hovedaktionærerne må formodes gradvist at "løbe tør" for selskabsoverskud, som kan transformeres fra lønindkomst til udbytteindkomst, eller hvor udbetalingen kan periodiseres.

5.2 Mekanisme 2: Nedsættelse af den høje sats med 15 pct.-point

En forhøjelse af progressionsgrænsen svarer i realiteten til, at den høje sats for aktieindkomstbeskatning nedsættes med 15 pct.-point (dvs. til den lave sats på 27 pct.) i et interval på fx 10.000 kr. eller 500.000 kr. Jo højere progressionsgrænsen for aktieindkomst sættes, jo tættere kommer man på en generel nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point. Hovedaktionærer, som aktuelt ikke ophober sig på progressionsgrænsen for aktieindkomst, vil have et øget incitament til at udbetale lønindkomst som udbytteindkomst i takt med, at progressionsgrænsen øges.

Denne mekanisme er beskrevet i afsnittet om model 1 ovenfor. Med denne model kan det skønnes, at bidraget til selvfinansierungsgraden afledt af ændret indkomsttransformation udgør -54,9 pct. ved en nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point. Dette bidrag til selvfinansierungsgraden anvendes som et *anker* for betydningen af mekanisme 2.

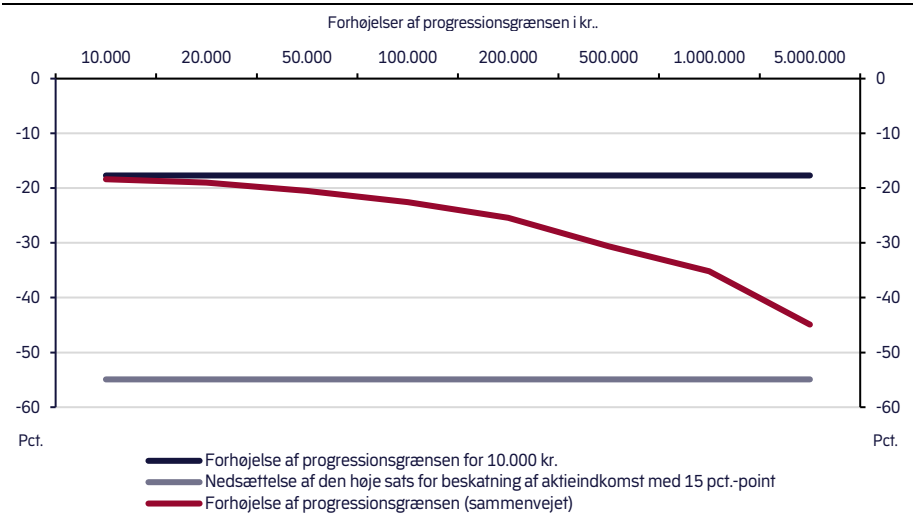
Sammenvejning af mekanisme 1 og mekanisme 2

Der foretages en sammenvejning af mekanisme 1 og 2 for at opnå den egenskab, at bidraget til selvfinansierungsgraden afledt af ændret indkomsttransformation ved forhøjelser af progressionsgrænsen konvergerer mod bidraget til selvfinansierungsgraden afledt af ændret indkomsttransformation ved en nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point. Ved reduktioner af progressionsgrænsen for aktieindkomst beregnes bidraget til selvfinansierungsgraden afledt af ændret indkomsttransformation udelukkende med mekanisme 1.

Konkret sammenvejes bidraget til selvfinansierungsgraden afledt af ændret indkomsttransformation ved en forhøjelse progressionsgrænsen med 10.000 kr. med bidraget til selvfinansierungsgraden afledt af ændret indkomsttransformation ved en nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point.

Vægten beregnes som den umiddelbare provenuvirkning af en given forhøjelse af progressionsgrænsen opgjort som andel af den umiddelbare provenuvirkning af en nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point. Dermed vil bidraget til selvfinansierungsgraden fra ændret indkomsttransformation ved forhøjelser af progressionsgrænsen konvergere mod bidraget til selvfinansierungsgraden af ændret indkomsttransformation ved en nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point, jf. figur 2.

Figur 2. Sammenvejet bidrag til selvfinansierungsgrad fra ændret indkomsttransformation

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021, fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse (august 2024) og Opdateret mellemfristet forløb (maj 2024)

I tabel 9 foretages de beregninger, der ligger til grund for figur 2. Ved en forhøjelse af progressionsgrænsen for aktieindkomst med 100.000 kr. indgår bidraget til selvfinansierungsgraden afledt af ændret indkomsttransformation fra mekanisme 1 med en vægt på 0,87 ((8.900-1.160)/8.900), jf. kolonne (2) i tabel 9 og fra mekanisme 2 med en vægt på 0,13 (1.160/8.900), jf. kolonne (3) i tabel 9. Det samlede bidrag til selvfinansierungsgraden afledt af ændret indkomsttransformation ved en forhøjelse af progressionsgrænsen med 100.000 kr. skønnes således at udgøre -22,5 $(= (0,87 \cdot (-17,7) + 0,13 \cdot (-54,9))$ pct., jf. kolonne (6) i tabel 9.

Tabel 9. Sammenvejet bidrag til selvfinansierungsgrad fra ændret indkomsttransformation

I alt	Vægt		Bidrag til selvfinansierungsgrad fra ændret indkomsttransformation			
	Forhøjelse af progressionsgrænsen for 10.000 kr.	Nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point	Forhøjelse af progressionsgrænsen for 10.000 kr.	Nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point	Øvrige progressionsgrænseændringer (sammenvejet)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(2)*(4)+(3)*(5)	
Pct.						
Reduktion med 83.100 kr.	1,00	1,00	-	10,2	-	10,2
Reduktion med 50.000 kr.	1,00	1,00	-	14,3	-	14,3
Reduktion med 20.000 kr.	1,00	1,00	-	16,9	-	16,9
Reduktion med 10.000 kr.	1,00	1,00	-	17,4	-	17,4
Forhøjelse med 10.000 kr.	1,00	0,98	0,02	-17,7	-54,9	-18,4
Forhøjelse med 20.000 kr.	1,00	0,97	0,03	-17,7	-54,9	-19,0
Forhøjelse med 50.000 kr.	1,00	0,92	0,08	-17,7	-54,9	-20,5
Forhøjelse med 100.000 kr.	1,00	0,87	0,13	-17,7	-54,9	-22,5
Forhøjelse med 200.000 kr.	1,00	0,79	0,21	-17,7	-54,9	-25,4
Forhøjelse med 500.000 kr.	1,00	0,65	0,35	-17,7	-54,9	-30,6
Forhøjelse med 1.000.000 kr.	1,00	0,53	0,47	-17,7	-54,9	-35,2
Forhøjelse med 5.000.000 kr.	1,00	0,27	0,73	-17,7	-54,9	-44,9

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021, fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse (august 2024) og Opdateret mellemfristet forløb (maj 2024)

I tabel 10 vises provenu og selvfinansierungsgrader inkl. virkninger af ændret indkomsttransformation for udvalgte stilleskruer for ændringer af progressionsgrænsen for aktieindkomst.

En forhøjelse af progressionsgrænsen for aktieindkomst med 100.000 kr. skønnes at medføre et umiddelbart mindreprovenu på 1.160 mio. kr., 890 mio. kr. efter tilbageløb og 870 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd, jf. kolonne (7), (8) og (9) i tabel 10.

Den dynamiske provenuvirkning ekskl. virkningen af ændret indkomsttransformation udgør 220 mio. kr., jf. kolonne (10) i tabel 10, hvilket isoleret set svarer til en selvfinansierungsgrad på 25 $(=-(220/-890))$ pct., jf. kolonne (13) i tabel 10.

Bidraget til den dynamiske provenuvirkning fra ændret indkomsttransformation udgør -200 mio. kr., jf. kolonne (11) i tabel 10, hvilket isoleret set svarer til et bidrag til selvfinansierungsgraden på -22,5 $(=-(-200/-890))$ pct., jf. kolonne (14) i tabel 10. Den dynamiske provenuvirkning af ændret indkomsttransformation bidrager således isoleret set til at øge mindreprovenuet af skatteændringen.

Den samlede dynamiske provenuvirkning inkl. virkningen af ændret indkomsttransformation udgør 20 $(=220-200)$ mio. kr., jf. kolonne (12) i tabel 10, hvilket samlet set svarer til en selvfinansierungsgrad på 2,5 $(=-(20/-890))$ pct., jf. kolonne (15) i tabel 10.

Tabel 10. Provenuvirkninger og selvfinansierungsgrader inkl. virkninger af ændret indkomsttransformation for udvalgte stilleskruer

	Umiddelbar provenuvirkning	Efter tilbageløb	Efter tilbageløb og adfærd	Dynamisk provenu			Selvfinansierungsgrad		
				Adfærdsvirkninger ekskl. ændret indkomsttransformation	Bidrag fra ændret indkomsttransformation	I alt	Adfærdsvirkninger ekskl. ændret indkomsttransformation	Bidrag fra ændret indkomsttransformation	I alt
	(7)	(8)= (7)*0,77	(9)= (8)+(12)	(10)= -(8)*(13)	(11) = -(8)*(14)	(12)= (10)+(11)	(13)	(14)=(6)	(15)= (13)+(14)
Mio. kr.						Pct.			
Reduktion med 83.100 kr.	3.640	2.800	1.810	-700	-290	-990	25,0	10,2	35,2
Reduktion med 50.000 kr.	1.560	1.200	730	-300	-170	-470	25,0	14,3	39,3
Reduktion med 20.000 kr.	530	410	240	-100	-70	-170	25,0	16,9	41,9
Reduktion med 10.000 kr.	260	200	110	-50	-30	-80	25,0	17,4	42,4
Forhøjelse med 10.000 kr.	-160	-130	-120	30	-20	10	25,0	-18,4	6,6
Forhøjelse med 20.000 kr.	-310	-240	-220	60	-50	10	25,0	-19,0	6,0
Forhøjelse med 50.000 kr.	-680	-520	-500	130	-110	20	25,0	-20,5	4,5
Forhøjelse med 100.000 kr.	-1.160	-890	-870	220	-200	20	25,0	-22,5	2,5
Forhøjelse med 200.000 kr.	-1.850	-1.430	-1.430	360	-360	-10	25,0	-25,4	-0,4
Forhøjelse med 500.000 kr.	-3.090	-2.380	-2.510	590	-730	-130	25,0	-30,6	-5,6
Forhøjelse med 1.000.000 kr.	-4.180	-3.220	-3.550	800	-1130	-330	25,0	-35,2	-10,2
Forhøjelse med 5.000.000 kr.	-6.500	-5.010	-6.010	1250	-2250	-1000	25,0	-44,9	-19,9

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021, fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse (august 2024) og Opdateret mellemfristet forløb (maj 2024)

6. Samfundsøkonomisk virkning

Den samfundsøkonomiske virkning er et velstands- eller efficiensmål, som sigter på at op- gøre den økonomiske gevinst (eller det økonomiske tab) for samfundet som helhed af for- skellige politikændringer – herunder også ændringer i skatter og afgifter, *jf. kapitel 2 i Skatte- økonomisk Redegørelse 2023*.

Ved ændringer af progressionsgrænsen og den høje sats for aktieindkomst er der efter gæl- dende regnemetode forudsat en selvfinansieringsgrad fra disse adfærdsreaktioner på 25 pct., hvoraf 15 pct.-point tilskrives ændret arbejdsudbud. Det er kun den del af adfærdsreaktionen, som kan henføres til ændret arbejdsudbud, som forudsættes at bidrage til den samfundsøko- nomiske virkning. Den samfundsøkonomiske virkning bestemmes efter gældende regneme- toder konkret som et vægtet gennemsnit af den samfundsøkonomiske virkning fra ændringer i bundskat og mellemskat, så det svarer til en selvfinansieringsgrad på 15 pct. En nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point skønnes med denne metode at inde- bære en samfundsøkonomisk virkning ekskl. bidrag fra ændret indkomsttransformation på 1.700 mio. kr., *jf. række (3) i tabel 11*.

De skønnede ændringer i indkomsttransformation påvirker den samfundsøkonomiske virk- ning gennem tre kanaler: Den direkte afledte reduktion af det offentlige skatteprovenu, om- stillingsgevinsten for borgerne (hovedaktionærer) og de afledte adfærdsvirkninger som følge af ændret indkomsttransformation.

En nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point skønnes at indebære et direkte afledte skatteprovenu efter tilbageløb fra ændret indkomsttransformation på -4.230 mio. kr., *jf. række (6) i tabel 11*, hvilket svarer til *kolonne (9) fra tabel 6*. Den direkte afledte re- duktion af det offentlige skatteprovenu som følge af ændret indkomsttransformation indebæ- rer isoleret set et negativt bidrag til den samfundsøkonomisk virkning.

Tabel 11. Beregning af den samfundsøkonomiske virkning

		Nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point	Nedsættelse af satsen for toptop- skat med 5 pct.- point	Forhøjelse af pro- gressionsgræn- sen for aktieind- komst med 10.000 kr.	Nedsættelse af progressions- grænsen for ak- tieindkomst med 10.000 kr.
(1)	Umiddelbar provenuvirkning, mio. kr.	-8.900	-1.020	-160	260
(2)=(1)*0,77	Provenu efter tilbageløb, mio. kr.	-6.850	-790	-130	200
(3)	Samfundsøkonomisk virkning ekskl. bidrag fra ændret indkomst- transformation, mio. kr.	1.700	270	30	-50
(4)=(3)/2	Samfundsøkonomisk virkning ekskl. bidrag fra ændret indkomsttrans- formation i pct. af provenuvirkning efter tilbageløb, pct.	24,8	34,7	24,8	24,8
(5)	Indkomsttransformation (for selskabsskat), mio. kr.	-41.530	5.090	-840	840
(6)	Afledt skatteprovenu af ændret indkomsttransformation i alt, mio. kr.	-4.230	20	-30	-40
(7)	Ændring i marginalskatteforskel, pct.-point	11,70	-4,60	11,7	-11,7
(8)=-(7)*1/2*(5)*0,79	Omstillingsgevinst fra ændret indkomsttransformation (i faktorpri- ser), mio. kr.	1.920	90	40	40
(9)=(8)*0,251	Bidrag til samfundsøkonomisk virkning gennem ændret arbejdsud- bud, opsparing og porteføljesammensætning afledt af ændret ind- komsttransformation, mio. kr.	480	20	10	10
(10)=(6)+(8)+(9)	Samlet bidrag til samfundsøkonomisk virkning afledt af ændret ind- komsttransformation, mio. kr.	-1.830	140	20	0
(11)=(3)+(10)	Samfundsøkonomisk virkning inkl. virkning af ændret indkomsttrans- formation, mio. kr.	-130	410	50	-40
(12)=-(10)/(2)	Bidrag til samfundsøkonomisk virkning fra ændret indkomsttransfor- mation i pct. af umiddelbar provenuvirkning efter tilbageløb, pct.	-26,8	17,2	13,2	-2,3

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021 fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i *Økonomisk Redegørelse* (august 2024) og *Opdateret mellemfristet forløb* (maj 2024)

Reduktionen af det offentlige skatteprovenu modsvares umiddelbart af en tilsvarende skatte- gevinst for borgerne (hovedaktionærerne). Men borgernes (hovedaktionærernes) faktiske

nyttegevinst forbundet med den ændrede indkomsttransformation – også kaldet *omstillingsgevinsten* – er mindre end den umiddelbare skattegevinst, fordi den ændrede indkomsttransformation også forudsættes at være forbundet med omkostninger, jf. boks 7 ovenfor.

Omstillingsgevinsten afspejler således nettogevinsten for borgerne (hovedaktionærerne), opgjort som forskellen mellem den direkte skattegevinst ved indkomsttransformation og de hermed forbundne transformationsomkostninger (målt i kr.). Omstillingsgevinsten er altid positiv, fordi hovedaktionærerne ikke ville vælge at foretage indkomsttransformation, hvis det ikke var forbundet med en nyttegevinst.

Når skatten på aktieindkomst fx sættes ned, svarer den marginale nettogevinst ved den først transformerende krone til hele skattegevinsten ved at flytte én krone fra lønindkomst til udbytteindkomst. Så længe den marginale gevinst ved at flytte én krone mere overstiger de marginale omkostninger, vil indkomsttransformationen fortsætte. Når den marginale nettogevinst ved den sidst transformerende krone er nul, er der ikke yderligere incitament til indkomsttransformation. Det forudsættes, at de marginale transaktionsomkostninger stiger lineært, jf. bilag 1, sådan at den samlede (netto-)nyttegevinst udgør halvdelen af skattegevinsten ved ændret indkomsttransformation. Omstillingsgevinsten opgøres som udgangspunkt i markedspriser, mens den samfundsøkonomiske virkning som udgangspunkt opgøres i faktorpriser. Derfor skal omstillingsgevinsten omregnes til faktorpriser, hvilket sker med en faktor 0,79 (=1-0,21).

Omstillingsgevinsten i faktorpriser fra ændret indkomsttransformation kan således bestemmes som halvdelen af ændringen i forskellen mellem skattesatserne ganget med ændringen i indkomsttransformation omregnet til faktorpriser, hvilket ved en 15 pct.-points nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst svarer til 1.920 ($= -0,117 \cdot \frac{1}{2} \cdot -41.530 \cdot 0,79$) mio. kr., jf. række (8) i tabel 11.

Omstillingsgevinsten fra ændret indkomsttransformation påvirker også hovedaktionærens andre adfærdsreaktioner, og er således også forbundet med en samfundsøkonomisk virkning. Der tages her udgangspunkt i, at ændringer i den høje sats for aktieindkomst efter gældende regnemetode indebærer en samfundsøkonomisk virkning på 24,8 pct. af den umiddelbare provenuvirkning efter tilbageløb, jf. række (4) i tabel 11. Denne faktor ganges på omstillingsgevinsten fra ændret indkomsttransformation (i faktorpriser), hvormed bidraget til den samfundsøkonomiske virkning fra ændret arbejdsudbud afledt af den ændrede indkomsttransformation udgør 480 ($= 1.920 \cdot 0,248$) mio. kr., jf. række (9) i tabel 11.

En nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point skønnes således at indebære en samlet samfundsøkonomisk virkning inkl. bidrag fra ændret indkomsttransformation på -130 ($= 1.700 - 1.830$) mio. kr., jf. række (11) i tabel 11. Heraf kan 1.700 mio. kr. henføres til den samfundsøkonomiske virkning ekskl. bidrag fra ændret indkomsttransformation og -1.830 ($= -4.230 + 1.920 + 480$) mio. kr. kan henføres til bidrag til den samfundsøkonomiske virkning afledt af ændret indkomsttransformation, jf. række (3) og (10) i tabel 11.

Det vurderes, at der ikke er eksternaliteter forbundet med indkomsttransformation, som er relevante at inddrage i opgørelsen af den samfundsøkonomiske virkning.

I tabel 12 vises de samfundsøkonomiske virkninger for hypotetiske forhøjelser og nedsættelser af beskatningen af aktieindkomst, lønindkomst og selskabsskat.

Tabel 12. Samfundsøkonomiske virkninger for hypotetiske forhøjelser og nedsættelser af beskatten af aktieindkomst og lønindkomst

	Samfundsøkonomisk virkning					I alt
	Fra ad-færds-virkninger ekskl. ind-komst-transfor-mation	Bidrag fra ændret indkomsttransformation			I alt	
		Direkte skat-teprovenu af-ledt af æn-dret ind-komsttrans-formation ef-ter tilbageløb	Omstil-lingsge-vinst i fak-torpriser	Arbejds-udbuds-, portefølje-og opspa-ringsad-færd		
		(1)	(2)	(3)		
Mio. kr.						
Ændringer i skat på lønindkomst						
Sats for toptopskat +5 pct.-point	-320	-380	90	20	-260	-590
Sats for toptopskat -5 pct.-point	270	20	90	20	140	410
Sats for topskat +5 pct.-point	-2.670	-790	270	70	-460	-3.130
Sats for topskat -5 pct.-point	2.300	-240	270	70	90	2.390
Sats for mellemskat +5 pct.-point	-3.840	-770	300	70	-400	-4.240
Sats for mellemskat -5 pct.-point	3.330	-390	300	70	-20	3.320
Ændringer i skat på aktieindkomst						
Høj sats for aktieindkomst +2 pct.-point	-230	0	30	10	40	-190
Høj sats for aktieindkomst -2 pct.-point	230	-130	30	10	-90	140
Høj sats for aktieindkomst +5 pct.-point	-570	-250	210	50	10	-550
Høj sats for aktieindkomst -5 pct.-point	570	-580	210	50	-310	260
Høj sats for aktieindkomst +10 pct.-point	-1.130	-1.220	780	190	-250	-1.380
Høj sats for aktieindkomst -10 pct.-point	1.130	-1.990	850	210	-920	210
Høj sats for aktieindkomst +15 pct.-point	-1.700	-1.980	1.170	290	-520	-2.220
Høj sats for aktieindkomst -15 pct.-point	1.700	-4.230	1.920	480	-1.830	-130
Ændringer i selskabsskat						
Sats for selskabsskat +5 pct.-point	-14.640	-110	120	30	40	-14.600
Sats for selskabsskat -5 pct.-point	9.640	-350	120	30	-200	9.440

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021, fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse (august 2024) og Opdateret mellemfristet forløb (maj 2024)

Den samfundsøkonomiske virkning af ændringer i progressionsgrænsen beregnes ud fra samme metode som anvendt til at opgøre de dynamiske provenuvirkninger.

Det vil sige, at der foretages en sammenvejning af mekanisme 1 og 2 for at opnå den egen-skab, at bidraget til den samfundsøkonomiske virkning afledt af ændret indkomsttransfor-mation i pct. af den umiddelbare provenuvirkning efter tilbageløb ved forhøjelser af progressi-onsgrænsen *konvergerer* mod bidraget til den samfundsøkonomiske virkning i pct. af den umiddelbare provenuvirkning efter tilbageløb afledt af ændret indkomsttransformation ved en nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point.

Konkret *sammenvejes* bidraget til den samfundsøkonomiske virkning afledt af ændret ind-komsttransformation i pct. af den umiddelbare provenuvirkning efter tilbageløb ved en forhø-jelse progressionsgrænsen med 10.000 kr. (jf. række (12) i tabel 11) med bidraget til den samfundsøkonomiske virkning afledt af ændret indkomsttransformation i pct. af den umid-delbare provenuvirkning efter tilbageløb ved en nedsættelse af den høje sats for aktieind-komst med 15 pct.-point, hvilket kan bestemmes som -26,8 $(= (-4.230 + 1.920 + 480) / 6.850)$, jf. kolonne (2), (3) og (4) i tabel 12 og kolonne (13) i tabel 7.

Vægten beregnes (fortsat) som den umiddelbare provenuvirkning af en given forhøjelse af progressionsgrænsen som andel af den umiddelbare provenuvirkning af nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point. Dermed vil bidraget til den samfundsøkonomiske virkning afledt af ændret indkomsttransformation i pct. af den umiddelbare provenuvirkning efter tilbageløb ved ændringer af progressionsgrænsen for aktieindkomst konvergere mod bidraget til den samfundsøkonomiske virkning afledt af ændret indkomsttransformation i pct. af den umiddelbare provenuvirkning efter tilbageløb ved en nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point, *jf. tabel 13*.

Ved en forhøjelse af progressionsgrænsen for aktieindkomst med 100.000 kr. indgår bidraget til den samfundsøkonomiske virkning afledt af ændret indkomsttransformation fra *mekanisme 1* med en vægt på 0,87 ((8.900-1.160)/8.900), *jf. kolonne (2) i tabel 13*, og fra *mekanisme 2* med en vægt på 0,13 (1.160/8.900), *jf. kolonne (3) i tabel 13*. Det samlede bidrag til den samfundsøkonomiske virkning afledt af ændret indkomsttransformation ved en forhøjelse af progressionsgrænsen med 100.000 kr. skønnes således at udgøre 8,0 $(=0,87*(13,2)+0,13*(-26,8))$ pct., *jf. kolonne (6) i tabel 13*.

Tabel 13. Sammenvejjet bidrag til samfundsøkonomisk virkning fra ændret indkomsttransformation i pct. af umiddelbar provenuvirkning efter tilbageløb

I alt	Vægt		Bidrag til samfundsøkonomisk virkning fra ændret indkomsttransformation i pct. af umiddelbar provenuvirkning efter tilbageløb			
	Forhøjelse af progressionsgrænsen med 10.000 kr.	Nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point	Forhøjelse af progressionsgrænsen med 10.000 kr.	Nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point	Øvrige progressionsgrænseændringer (sammenvejjet)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(2)*(4)+(3)*(5)	
Pct.						
Reduktion med 83.100 kr.	1,00	1,00	-	-1,4	-	-1,4
Reduktion med 50.000 kr.	1,00	1,00	-	-1,9	-	-1,9
Reduktion med 20.000 kr.	1,00	1,00	-	-2,2	-	-2,2
Reduktion med 10.000 kr.	1,00	1,00	-	-2,3	-	-2,3
Forhøjelse med 10.000 kr.	1,00	0,98	0,02	13,2	-26,8	12,4
Forhøjelse med 20.000 kr.	1,00	0,97	0,03	13,2	-26,8	11,8
Forhøjelse med 50.000 kr.	1,00	0,92	0,08	13,2	-26,8	10,1
Forhøjelse med 100.000 kr.	1,00	0,87	0,13	13,2	-26,8	8,0
Forhøjelse med 200.000 kr.	1,00	0,79	0,21	13,2	-26,8	4,9
Forhøjelse med 500.000 kr.	1,00	0,65	0,35	13,2	-26,8	-0,7
Forhøjelse med 1.000.000 kr.	1,00	0,53	0,47	13,2	-26,8	-5,6
Forhøjelse med 5.000.000 kr.	1,00	0,27	0,73	13,2	-26,8	-16,0

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021, fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse (august 2024) og Opdateret mellemfristet forløb (maj 2024).

I *tabel 14* vises de samfundsøkonomiske virkninger inkl. virkninger af ændret indkomsttransformation for udvalgte stilleskruer for ændringer af progressionsgrænsen for aktieindkomst.

Den samfundsøkonomiske virkning ved en forhøjelse af progressionsgrænsen for aktieindkomst med 100.000 kr. skønnes med eksisterende regnemetode, dvs. ekskl. virkningen af ændret indkomsttransformation, at udgøre 220 mio. kr., *jf. kolonne (1) i tabel 14*.

Bidraget til den samfundsøkonomiske virkning fra ændret indkomsttransformation udgør 70 mio. kr., *jf. kolonne (2) i tabel 14*. Indkomsttransformationen bidrager således *isoleret set* til at reducere den samfundsøkonomiske virkning af skatteændringen.

Den samlede samfundsøkonomiske virkning inkl. virkning af ændret indkomsttransformation udgør 290 (=220+70) mio. kr., jf. kolonne (3) i tabel 14.

Tabel 14. Samfundsøkonomiske virkninger for hypotetiske forhøjelser og nedsættelser af progressionsgrænsen for aktieindkomst

	Samfundsøkonomisk virkning		
	Fra adfærdsvirkninger ekskl. indkomsttransfor- mation	Fra ændret indkomst- transformation	I alt
	(1)	(2)	(3)
Mio. kr.			
Reduktion med 83.100 kr.	-700	40	-660
Reduktion med 50.000 kr.	-300	20	-280
Reduktion med 20.000 kr.	-100	10	-90
Reduktion med 10.000 kr.	-50	0	-40
Forhøjelse med 10.000 kr.	30	20	50
Forhøjelse med 20.000 kr.	60	30	90
Forhøjelse med 50.000 kr.	130	50	180
Forhøjelse med 100.000 kr.	220	70	290
Forhøjelse med 200.000 kr.	350	70	420
Forhøjelse med 500.000 kr.	590	-20	570
Forhøjelse med 1.000.000 kr.	800	-180	620
Forhøjelse med 5.000.000 kr.	1240	-800	440

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021 fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse (august 2024) og Opdateret mellemfristet forløb (maj 2024)

7. Virkning af indkomsttransformation på BNP

Bruttonationalproduktet (BNP) måler grundlæggende værdien af den *markeds-mæssige* økonomiske aktivitet, som er bestemt af omfanget af produktionen samt de priser, som de producerede varer og tjenester kan afsættes til. Produktionen afhænger af økonomiens strukturelle kapacitet, som er bestemt af tre faktorer: Arbejdskraft, kapitalapparat og produktivitet. Priserne afhænger af markedsforholdene samt af skatter og afgifter.

Ved en personskatteændring skønnes adfærdsvirkningen på arbejdsudbuddet isoleret set at have en virkning på BNP, som beregnes som en faktor på 2,2 gange den skønnede afledte lønsumsændring (ekskl. pension mv.) fra Lovmodellen, jf. kapitel 2 i Skatteøkonomisk Redegørelse 2023. Det er virkningen på BNP afledt af ændret arbejdsudbud, som traditionelt rapporteres i forbindelse med de økonomiske konsekvenser af skatteændringer.

Dertil kommer et bidrag gennem det automatiske tilbageløb fra *moms og afgifter*, der udspringer af den umiddelbare virkning på husholdningernes disponible indkomst, der følger af en personskatteændring. Virkningen på BNP af det automatiske tilbageløb forudsættes at udgøre 22 pct. af den umiddelbare provenuvirkning af skatteændringen, jf. kapitel 2 i Skatteøkonomisk Redegørelse 2023.

Ved ændringer i den høje sats for aktieindkomst er der beregningsteknisk forudsat en selvfinansieringsgrad på 25 pct. (hvoraf 15 pct.-point vedrører arbejdsudbuddet). Det er alene den del af adfærdsvirkningen, som vedrører ændringer i arbejdsudbuddet, som forudsættes at have en virkning på BNP. En nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-

point skønnes med denne metode at indebære en BNP-virkning ekskl. bidrag fra ændret indkomsttransformation på 3.580 mio. kr., jf. række (3) i tabel 15.

Udover de overnævnte generelle virkninger på BNP af ændringer i person- og aktieindkomstbeskatningen påvirker de skønnede afledte ændringer i indkomsttransformation derudover BNP gennem tre kanaler:

- En virkning gennem *tilbageløb fra moms og afgifter* som følge af ændrede disponible indkomster afledt af ændret indkomsttransformation,
- En virkning *ændret lønsum* (som følge af ændret arbejdsudbud) afledt af omstillingsgevinsten samt
- eventuelle virkninger på *produktiviteten* afledt af transformationsomkostninger.

Ved de fleste skatteændringer medfører ændringen i indkomsttransformationen *isoleret set* en stigning i hovedaktionærernes disponible indkomster. Denne stigning i de disponible indkomster omsættes til et øget privat forbrug og har dermed en positiv effekt på BNP gennem et tilbageløb svarende til 22 pct. af den stigning i de disponible indkomster afledt af ændret indkomsttransformation.

En nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point skønnes fx at øge BNP med 1.210 mio. kr. gennem tilbageløb fra moms og afgifter, jf. række (6) i tabel 15.

Tabel 15. Beregning af BNP-virkningen

		Nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point	Nedsættelse af satsen for toptopskat med 5 pct.-point	Forhøjelse af progressionsgrænsen for aktieindkomst med 10.000 kr.	Nedsættelse af progressionsgrænsen for aktieindkomst med 10.000 kr.
(1)	Umiddelbar provenuvirkning, mio. kr.	-8.900	-1.020	-160	260
(2)=(1)*0,77	Provenu efter tilbageløb, mio. kr.	-6.850	-790	-130	200
(3)	BNP-virkning ekskl. bidrag fra ændret indkomsttransformation, mio. kr.	3.580	630	70	-100
(4)=(3)/2	BNP-virkning ekskl. bidrag fra ændret indkomsttransformation i pct. af provenuvirkning efter tilbageløb, pct.	52,3	80,0	52,3	52,3
(5)	Indkomsttransformation (før selskabsskat), mio. kr.	-41.530	5.090	-840	840
(6)	Tilbageløb fra ændret indkomsttransformation i alt, mio. kr.	1.210	-10	10	10
(7)	Ændring i marginalskatteforskel, pct.-point	11,7	-4,6	11,7	-11,7
(8)=-(7)*½*(5)*0,79	Omstillingsgevinst fra ændret indkomsttransformation (i faktoreriser), mio. kr.	1.920	90	40	40
(9)=(8)*0,238*2,2	Bidrag til BNP-virkning gennem ændret arbejdsudbud, opsparing og porteføljesammensætning afledt af ændret indkomsttransformation, mio. kr.	1.000	50	20	20
(10)=0	Bidrag til BNP-virkning fra produktivitetsvirkninger af ændret indkomsttransformation	0	0	0	0
(11)=(6)+(9)+(10)	Samlet bidrag til BNP-virkning afledt af ændret indkomsttransformation, mio. kr.	2.210	40	30	30
(12)=(3)+(11)	BNP-virkning inkl. virkning af ændret indkomsttransformation, mio. kr.	5.790	670	100	-70
(13)=-(11)/(2)	Bidrag til BNP-virkning fra ændret indkomsttransformation i pct. af umiddelbar provenuvirkning efter tilbageløb, pct.	32,3	5,4	23,3	-16,6

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021, fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse (august 2024) og Opdateret mellemfristet forløb (maj 2024)

Omstillingsgevinsten fra ændret indkomsttransformation afspejler som udgangspunkt (nytteværdien af) den skattemæssige gevinst ved indkomsttransformation for borgerne fratrukket transformationsomkostningerne forbundet med ændret indkomsttransformation. Omstillingsgevinsten påvirker – som nævnt i afsnit 6 om samfundsøkonomi – hovedaktionærers andre adfærdsreaktioner, på samme måde som selve skatteændringen, og er således også forbundet med en afledt virkning på lønsummen.

Der tages i beregningen af virkningen på lønsummen afledt af omstillingsgevinsten udgangspunkt i, at ændringer i den høje sats for aktieindkomst efter gældende regnemetode indebærer en afledt virkning på lønsummen på 23,8 pct. af den umiddelbare provenuvirkning efter tilbageløb⁷. Ændringen i lønsummen afledt af ændret indkomsttransformation kan således beregnes ved at gange denne faktor på omstillingsgevinsten fra ændret indkomsttransformation (i faktorpriser). Bidraget til BNP-virkningen fra ændret arbejdsudbud afledt af den ændrede indkomsttransformation kan herefter beregnes som en faktor 2,2 af lønsumsændringen.

Det afledte arbejdsudbud fra omstillingsgevinsten af ændret indkomsttransformation skønnes ved en nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point at øge BNP med 1.000 ($=1.920 \cdot 0,238 \cdot 2,2$) mio. kr., jf. række (9) i tabel 15.

Transformationsomkostningerne forbundet med indkomsttransformationen kan potentielt også være forbundet med en afledt virkning på BNP. Karakteren af disse transformationsomkostninger er ikke specificeret i modellen, og skal forstås bredt. Omkostningerne kan fx dække over mindre hensigtsmæssig risikoallokering, revisionsomkostninger forbundet med indkomsttransformation og andre (ikke-monetære) omkostninger (nytteomkostninger).

Transformationsomkostningerne kan vise sig i en reduktion i produktivitet for hovedaktionærene og de selvstændige, fx fordi selskaberne allokerer ressourcer til skatteplanlægning der gavner ejeren, frem for til produktive aktiviteter. Det kan for eksempel være, hvis værnsregler i højere grad håndhæves overfor store virksomheder, hvilket vil indebære at indkomsttransformation er sværere i store virksomheder, hvormed der skabes et incitament for virksomhederne til at forblive små. BNP-virkningen afledt af transformationsomkostninger, kan således isoleret set indebære et negativt bidrag til BNP-virkningen.

Det er dog uklart i hvor høj grad disse transformationsomkostninger påvirker produktiviteten. Derfor er der i udregningen af BNP set bort fra de potentielle produktivitetsvirkninger, jf. række (10) i tabel 15.

En nedsættelse af den høje sats for aktieindkomst med 15 pct.-point skønnes således at indebære en samlet BNP-virkning inkl. bidrag fra ændret indkomsttransformation på 5.790 ($=3.580+2.210$) mio. kr., jf. række (12) i tabel 15. Heraf kan 3.580 mio. kr. henføres til BNP-virkningen fra adfærdsvirkninger ekskl. indkomsttransformation og 2.210 ($=1.210+1.000$) mio. kr. kan henføres til BNP-virkningen fra ændret indkomsttransformation, jf. række (3) og (11) i tabel 15.

Der er således generelt tale om et positivt bidrag til den samlede BNP-virkning fra ændret indkomsttransformation, uanset om der er tale om en nedsættelse eller en forhøjelse af skatten. Bidraget til BNP-virkningen er samtidig stigende i størrelsen af skatteændringerne. Det skyldes at omstillingsgevinsten altid er positiv, hvorfor BNP-virkningen afledt heraf generelt også vil være positiv.

I tabel 16 vises BNP-virkninger for hypotetiske forhøjelser og nedsættelser af beskatningen af aktieindkomst, lønindkomst og selskabsskat.

⁷ Ved ændringer i den høje sats for aktieindkomst forudsættes det beregningsteknisk at de afledte virkninger vedrørende ændret arbejdsudbud svarer til en selvfinansieringsgrad på 15 pct. Arbejdsudbudsvirkningen målt som ændringer i fx lønsummen kan beregnes ved at antages at de 15 pct.-point at udgøres af en linearkombination af stilleskruer for ændringer i bundskatten og mellemenskatten. Med udgangspunkt i det seneste stilleskruekatalog kan den afledte virkning på lønsummen således opgøres til 23,8 pct. af den umiddelbare provenuvirkning efter tilbageløb.

Tabel 16. BNP-virkninger for hypotetiske forhøjelser og nedsættelser af beskatningen af aktieindkomst og lønindkomst

BNP-virkning						
	Adfærdsvirkninger ekskl. indkomsttransformation ¹⁾	Virkninger af indkomsttransformation				I alt (6)=(1)+(5)
		heraf tilbageløb	heraf ændret lønsum	heraf produktivitetsvirkninger	I alt (5)	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(1)+(5)
Ændringer i skat på lønindkomst						
Mio. kr.						
Sats for toptopskat +5 pct.-point	-700	110	50	0	160	-540
Sats for toptopskat -5 pct.-point	630	-10	50	0	40	670
Sats for topskat +5 pct.-point	-6.860	230	140	0	360	-6.500
Sats for topskat -5 pct.-point	6.220	70	140	0	210	6.430
Sats for mellemskat +5 pct.-point	-10.180	220	160	0	380	-9.800
Sats for mellemskat -5 pct.-point	9.320	110	160	0	270	9.590
Ændringer i skat på aktieindkomst						
Høj sats for aktieindkomst +2 pct.-point	-480	0	20	0	20	-460
Høj sats for aktieindkomst -2 pct.-point	480	40	20	0	60	530
Høj sats for aktieindkomst +5 pct.-point	-1.190	70	110	0	180	-1.010
Høj sats for aktieindkomst -5 pct.-point	1.190	170	110	0	280	1.470
Høj sats for aktieindkomst +10 pct.-point	-2.390	350	410	0	750	-1.630
Høj sats for aktieindkomst -10 pct.-point	2.390	570	450	0	1.010	3.400
Høj sats for aktieindkomst +15 pct.-point	-3.580	560	610	0	1.170	-2.410
Høj sats for aktieindkomst -15 pct.-point	3.580	1.210	1.000	0	2.210	5.790
Ændringer i selskabsskat						
Sats for selskabsskat +5 pct.-point	-66.824	31	62	0	93	-66.732
Sats for selskabsskat -5 pct.-point	63.884	100	62	0	162	64.046

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021, fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse (august 2024) og Opdateret mellemfristet forløb (maj 2024)

BNP-virkningen af ændringer i progressionsgrænsen beregnes ud fra samme metode som til at opgøre de dynamiske provenuvirkninger og de samfundsøkonomiske virkninger, jf. afsnit 5 og afsnit 6.

I tabel 17 vises de afledte BNP-virkninger inkl. virkninger af ændret indkomsttransformation for udvalgte stilleskruer for ændringer af progressionsgrænsen for aktieindkomst.

BNP-virkningen ved en forhøjelse af progressionsgrænsen for aktieindkomst med 100.000 kr. skønnes med eksisterende regnemetode, dvs. ekskl. virkningen af ændret indkomsttransformation, at udgøre 470 mio. kr., jf. kolonne (1) i tabel 17.

Bidraget til BNP-virkningen fra ændret indkomsttransformation udgør 220 mio. kr., jf. kolonne (2) i tabel 17. Indkomsttransformationen bidrager således isoleret set til at øge BNP-virkningen af skatteændringen.

Den samlede BNP-virkning inkl. virkning af ændret indkomsttransformation udgør 680 (=470+220) mio. kr., jf. kolonne (3) i tabel 17.

Tabel 17. BNP-virkninger for hypotetiske forhøjelser og nedsættelser af progressionsgrænsen for aktieindkomst

	BNP-virkning		
	Fra adfærdsvirkninger ekskl. indkomsttransfor- mation	Fra ændret indkomst- transformation	I alt
	(1)	(2)	(3)
Mio. kr.			
Reduktion med 83.100 kr.	-1.460	270	-1.190
Reduktion med 50.000 kr.	-630	160	-460
Reduktion med 20.000 kr.	-210	70	-150
Reduktion med 10.000 kr.	-100	30	-70
Forhøjelse med 10.000 kr.	70	30	100
Forhøjelse med 20.000 kr.	120	60	180
Forhøjelse med 50.000 kr.	270	120	400
Forhøjelse med 100.000 kr.	470	220	680
Forhøjelse med 200.000 kr.	750	360	1.100
Forhøjelse med 500.000 kr.	1.240	630	1.870
Forhøjelse med 1.000.000 kr.	1.680	880	2.570
Forhøjelse med 5.000.000 kr.	2.620	1.500	4.110

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021 fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse (august 2024) og Opdateret mellemfristet forløb (maj 2024)

Bilag 1: Teoretisk mikrofundament

Hovedaktionærer er karakteriseret ved en høj grad af kontrol over, hvordan selskabsoverskuddet i deres virksomhed fordeles imellem lønindkomst og aktieindkomst. Hvordan og i hvilket omfang hovedaktionærer gør brug af denne mulighed, må forudsættes at afhænge af økonomiske incitamenter bl.a. i form af skattemarginalen mellem løn- og aktiebeskatning, som det enkelte individ står over for.

For at sikre logisk konsistens i beregninger af skattemarginalens indvirken på graden af indkomsttransformation anvendes en mikrofunderet model som grundlag for opgørelserne. Modellen består af en række forsimplende antagelser om hovedaktionærens økonomiske beslutningssituation, og udleder herfra matematiske udtryk, der kan anvendes til at kvantificere betydningen af indkomsttransformation i praksis. Konkret resulterer disse udledninger i følgende udtryk for graden af indkomsttransformation ved en ændring i skattedifferencen mellem løn τ_w og aktieindkomst τ_k

$$\Delta w = -\varepsilon \cdot z \cdot \Delta(\tau_w - \tau_k),$$

hvor w er hovedaktionærens lønindkomst, $z = w + k$ er hovedaktionærens samlede indkomst på tværs af kilder (k er aktieindkomst), $\tau_w - \tau_k$ er den marginale skattedifference imellem løn- og aktieskat. Parameteren ε er en analyse-specifik semi-elasticitet for graden af indkomsttransformation.

Ligningen tager ikke højde for at skattereformer typisk kun påvirker incitamentet til indkomsttransformation i et begrænset indkomstinterval, da ændringer i marginalsattesatsen typisk ikke gælder for hele skattebasen. Dette begrænser i praksis, hvor store beløb der indkomsttransformeres grundet ændrede skatteincitamenter, og behandles ved en separat beregning af indkomstgrundlaget z og dets komponenter w og k .

Mikromodellen er bevidst holdt simpel. Det betyder, at modellen i sin nuværende form udelukkende kan anvendes til analyse af graden af indkomsttransformation i det eksisterende indkomstgrundlag. Der ses således bort fra bl.a. effekter på arbejdsudbud og opsparing i egen virksomhed i modellen.

Det følgende afsnit dokumenterer modellens konstruktion og gennemgår centrale udledninger.

Mikromodel for Indkomsttransformation

Antag at en hovedaktionær har samlet indkomst z , som skal deles imellem løn w og aktieindkomst k . Det antages, at z er konstant sådan at $z = w + k$, og at hovedaktionæren derfor blot vælger, hvilken andel α af z som ønskes udbetalt som aktieindkomst. Det gælder altså at

$$\begin{aligned} k &= \alpha z, \\ w &= (1 - \alpha)z. \end{aligned}$$

Hovedaktionæren betaler forskellige skattesatser afhængigt af typen af indkomst, og antages at forbruge hele nettoindkomsten, således at

$$c = w - T_w(w) + k - T_k(k),$$

hvor c er forbrug, T_w er skattefunktionen på løn og T_k er skattefunktionen på aktieindkomst.

Hovedaktionærens nyttefunktion $U(\cdot)$ antages at bestå af to led. For det første en nytte af forbrug $u(c)$, og for det andet disnytte $\zeta(\alpha)$, som opstår, hvis hovedaktionæren er nødsaget til at vælge en anden indkomstfordeling α end den ideelle fordeling $\bar{\alpha}$. Herfra følger at hovedaktionærens maksimeringsproblem har førsteordensbetingelsen

$$\frac{du}{dc} \frac{dc}{d\alpha} - \frac{d\zeta}{d\alpha} = 0.$$

Antages det, at skattesystemet er lineært lokalt omkring z og α således at $T'_w(w) = \tau_w$ og $T'_k(k) = \tau_k$, kan førsteordensbetingelsen skrives

$$\frac{du}{dc} * z(\tau_w - \tau_k) - \frac{d\zeta}{d\alpha} = 0.$$

Omkostningsfri løsning

Omkostningsfunktionen $\zeta(\alpha)$ fanger effekter, som gør, at hovedaktionærer kan have andre hensyn end skattemarginalen, som giver anledning til at foretrække et α frem for et andet. Uden nærmere kendskab til disse hensyn kan det dog være nærliggende blot at forsimple modellen ved at antage $\zeta(\alpha) = 0$, svarende til sådanne hensyn ikke spiller en rolle. I det tilfælde giver førsteordensbetingelsen altid randløsninger, som afhænger af fortegnet på marginalskattedifferencen. Den optimale fordeling mellem løn og aktieindkomst kan i så fald skrives

$$\alpha^* = \begin{cases} 1, & \tau_w > \tau_k \\ 0, & \tau_w < \tau_k \end{cases}.$$

I denne model hvor $\zeta(\alpha) = 0$ er en klassisk elasticitet ikke defineret, da effekten af skatter på α^* afhænger kritisk af fortegnet på skattedifferencen. I stedet vil skatteændringer, der bevarer fortegnet på $\tau_w - \tau_k$, ikke have nogen effekt på graden af indkomsttransformation, mens skatteændringer, der vender fortegnet, vil føre til fuld indkomsttransformation. Balancerer skatterne perfekt, sådan at $\tau_w = \tau_k$, vil alle værdier af α være løsninger af førsteordensbetingelsen og derfor optimale.

Som nævnt vil skatteændringer i praksis sjældent medføre en jævn ændring af marginalskatten for hele indkomstgrundlaget. I sådanne tilfælde giver skatteændringen kun anledning til godoptimering for den del af indkomsten, som er påvirket.

Løsning med omkostninger

Som alternativ til den omkostningsfrie model, kan det antages, at der findes hensyn uden for modellens ramme, som giver anledning til at hovedaktionærer måtte foretrække visse værdier af α over andre. Det er for eksempel muligt, at indkomsttransformation indebærer omkostninger i form af tidsforbrug, udgifter til revisorer og lignende. Disse ikke-modellerede hensyn opsummeres i omkostningsfunktionen $\zeta(\alpha) = \frac{\theta}{2}(\alpha - \bar{\alpha})^2$, hvor $\bar{\alpha}$ er den værdi α ville tage, hvis kun de ikke-skatterelaterede hensyn gjorde sig gældende (altså hvis skatteforskellen $\tau_w - \tau_k$ var lig nul) og θ er en parameter.

Antages denne omkostningsfunktion at gælde, findes der en direkte løsning for den latente optimale fordeling mellem aktie- og lønindkomst

$$\alpha^* = \frac{du}{dc} * \frac{z(\tau_w - \tau_k)}{\theta} + \bar{\alpha}.$$

I realiteten er α^* begrænset til intervallet $[0,1]$, og egentlige beregninger vil derfor tage udgangspunkt en trunkelet "reel" udbytteandel

$$\alpha^R = \begin{cases} 0, & \alpha^* < 0 \\ \alpha^*, & \alpha^* \in [0,1] \\ 1, & \alpha^* > 1 \end{cases}.$$

I det følgende ses bort fra denne trunkering, som naturligt vil gøre sig gældende i alle beregninger, hvor skatteeffekterne er store nok til at skabe randløsninger.

Antages det at $\frac{d^2u}{dc d(\tau_w - \tau_k)} = 0$, altså at marginalnyttens af forbrug er upåvirket af skattesatserne, følger et udtryk for effekten af skatteændringer på lønandelen $1 - \alpha^*$

$$d(1 - \alpha^*) = -\gamma z d(\tau_w - \tau_k),$$

hvor $\gamma = \frac{1}{\theta} \frac{du}{dc}$ kan være indkomstafhængig. Tilsvarende følger det, at indkomsttransformationen ved en ændring i skattemarginalen kan skrives i lønkroner som

$$dw = z d(1 - \alpha^*) = -\gamma z^2 d(\tau_w - \tau_k).$$

Praktisk implementering

I praksis må γ forventes at variere med indkomst på ikke-triviell vis. I tælleren indgår marginalnyttens af forbrug, du/dc , som typisk betragtes som aftagende i forbruget. Det er derfor rimeligt at slutte at du/dc også er svagt aftagende i indkomsten z . Tilsvarende indgår i nævneren θ , som forventes ikke-aftagende i indkomst, såfremt der er en vis forøgelse i omkostningerne ved indkomsttransformation for større indkomster. Den præcise grad af indkomstafhængighed er dog svær at bestemme.

Det antages, at den forhøjede nytteværdi af indkomsttransformation med større indkomster balancerer mod disse modvirkende effekter, sådan at

$$dw = -\varepsilon(z) \cdot z \cdot d(\tau_w - \tau_k),$$

Hvor $\varepsilon(z)$ er en ukendt funktion, der fanger graden af indkomstafhængighed i γ . Da den empiriske evidens vedrørende den funktionelle form på $\varepsilon(z)$ er meget sparsom, anvendes der konkret i modellen et fast ε . Relationen, der anvendes i praksis, kan således skrives:

$$\Delta w = -\varepsilon \cdot z \cdot \Delta(\tau_w - \tau_k),$$

hvor de infinitesimale ændringer dw og $d(\tau_w - \tau_k)$ erstattes af egentlige differenser Δw og $\Delta(\tau_w - \tau_k)$.

Teoretiske udvidelser

Den lineære modelspecifikation er valgt, fordi den, med trunkering, giver en god repræsentation af virkeligheden uden at medføre høj kompleksitet. Det er i modelrammen muligt at indføre andre antagelser om omkostnings-funktionen $\zeta(\alpha)$, som leder til mere komplekse modelspecifikationer med andre egenskaber. Af særlig interesse er probit- og logit-specifikationer, som vil give grundlag for en model der naturligt begrænser udbytteandelen α^* til intervallet $[0,1]$ uden behov for trunkering.

Antages for eksempel at $\zeta'(\alpha) = \theta \ln\left(\frac{\alpha}{1-\alpha}\right)$, hvilket er logit-funktionen, og svarer økonomisk til en situation hvor hovedaktionær foretrækker en lige fordeling mellem løn og udbytte i relative termer, følger det at

$$\alpha^* = \frac{1}{1 + e^{-\gamma z(\tau_w - \tau_k)}}.$$

Teoretisk har denne (og lignende S-kurve-modeller) bedre egenskaber end den anvendte lineære model, idet der ikke er behov for trunkering af effekterne, når indkomstgrundlaget er

kendt. Disse "S-modeller" indebærer imidlertid betydeligt højere kompleksitet og vil derfor gøre fortolkningen af resultater fra indkomsttransformationsmodellen unødvendigt svær, uden at give betydeligt anderledes resultater i praksis.

Bilag 2: Indkomstgrænser for indkomstskatter

Model 1 bruges til at beregne ændringer i indkomsttransformation som følge af ændringer i indkomstgrænserne for de progressive indkomstskatter. Beregningsmetoden er den samme, idet der fortsat anvendes identiske adfærdsrelationer, semi-elasticiteter og indkomstgrundlag. Det er valgt ikke at opgøre ændringer i indkomsttransformationen ved nedsættelser af mellemskattegrænsen. Det skyldes, at modellens indkomstgrundlag udelukkende vedrører arbejdsindkomst over mellemskattegrænsen. Samtidig vurderes omfanget af indkomsttransformation ved nedsættelser af mellemskattegrænsen at være begrænset.

Når progressionsgrænserne ændres, tager modellen udgangspunkt i indkomstgrundlaget for den gruppe af personer, der får ændret deres marginalskat. Dermed er indkomstgrundlagets definition uændret og omfatter således lønindkomst over mellemskattegrænsen samt aktieindkomst over progressionsgrænsen for aktieindkomst. Det maksimale potentiale for indkomsttransformation beregnes som den mængde indkomst, der kan transformeres for at udnytte eller undgå ændringen i marginalsatten fuldt ud. Hvis mellemskattegrænsen eksempelvis hæves med 25.000 kr., og en persons indkomst ligger 10.000 kr. under den nye grænse, vil det maksimale potentiale for indkomsttransformation være 10.000 kr.

I tabel B1, B2 og B3 vises omfanget af indkomsttransformationen for udvalgte ændringer i progressionsgrænserne.

Tabel B1. Beregning af ændret indkomsttransformation for hypotetiske forhøjelser og nedsættelser af progressionsgrænserne for lønindkomst

	Ændring i forskel mellem marginalskat på lønind- komst og marginalskat på aktieindkomst	Elasticitet	Indkomstgrundlag	Indkomsttrans- formation ^{1) 2)}	Maksimalt potenti- ale for indkomst- transformation	Andel af maksi- malt potentiale
	(1)	(2)	(3)	(4)=- (1)* (2)* (3)	(5)	(6)= (4) /(5)*100
	Pct.-point		Mio. kr.			Pct.
Forhøjelser af mellemskattegrænsen						
Mellemskattegrænse +25.300 kr. (-1 mia. kr.)	-6,90	5,32	1.120	210	210	100,0
Mellemskattegrænse +88.500 kr. (-3 mia. kr.)	-6,90	5,32	5.330	1.960	2.410	81,0
Mellemskattegrænse +130.400 kr. (-4 mia. kr.)	-6,90	5,32	7.100	2.610	4.660	55,9
Nedsættelser af topskattegrænsen						
Topskattegrænse -40.600 kr. (1 mia. kr.)	6,90	5,32	1.620	-120	120	100,0
Topskattegrænse -101.300 kr. (3 mia. kr.)	6,90	5,32	5.770	-1.360	1.360	100,0
Topskattegrænse -130.400 kr. (4 mia. kr.)	6,90	5,32	7.100	-2.610	2.730	95,4
Forhøjelser af topskattegrænsen						
Topskattegrænse +49.000 kr. (-1 mia. kr.)	-6,90	5,32	2.320	280	280	100,0
Topskattegrænse +192.400 kr. (-3 mia. kr.)	-6,90	5,32	8.810	3.230	3.500	92,5
Topskattegrænse +493.000 kr. (-5 mia. kr.)	-6,90	5,32	19.110	7.010	9.010	77,8
Topskattegrænse +1.731.500 kr. (-7 mia. kr.)	-6,90	5,32	38.830	14.250	16.770	84,9
Nedsættelser af toptopskattegrænsen						
Toptopskattegrænse -1.048.000 kr. (1 mia. kr.)	4,60	5,32	15.020	-3.670	4.610	79,6
Toptopskattegrænse -1.566.000 kr. (3 mia. kr.)	4,60	5,32	31.920	-7.810	17.460	44,7
Toptopskattegrænse -1.731.500 kr. (5 mia. kr.)	4,60	5,32	38.830	-9.500	27.060	35,1
Forhøjelser af toptopskattegrænsen						
Afskaffelse (-1 mia. kr.)	-4,6	5,32	20.830	5.090	8.400	60,6

1) Det er i modellen forudsat at indkomsttransformationen ikke kan overstige det maksimale potentiale vist i kolonne (5).
2) Hvis fortegnet er positivt, er indkomsttransformationen fra lønindkomst til udbytteindkomst. Hvis fortegnet er negativt, er indkomsttransformationen fra udbytteindkomst til lønindkomst.
Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021 fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse (august 2024) og Opdateret mellemfristet forløb (maj 2024)

Tabel B2. Beregning af dynamisk provenuvirkning af ændret indkomsttransformation for hypotetiske forhøjelser og nedsættelser af progressionsgrænserne for lønindkomst

	Forskel i marginalsattesatser (indkomstvægtet)		Dynamisk provenuvirkning af ændret indkomsttransformation		
	Før skatteændring ¹⁾	Efter skatteændring	Direkte provenu- virkning efter tilba- geløb	Arbejdsudbuds-, portefølje- og op- sparingsadfærd	I alt
	(7)	(8)=(1)+(7)	(9)=(4)*(8) /100*0,77	(10)=- (1)*1/2*(4) *0,77*0,25	(11)=(9)+(10)
	Pct.-point		Mio. kr.		
Forhøjelser af mellemskattegrænsen					
Mellemskattegrænse +25.300 kr. (-1 mia. kr.)	-6,8	-13,7	-20	0	-20
Mellemskattegrænse +88.500 kr. (-3 mia. kr.)	-6,5	-13,4	-200	10	-190
Mellemskattegrænse +130.400 kr. (-4 mia. kr.)	-6,5	-13,4	-270	20	-250
Nedsættelser af topskattegrænsen					
Topskattegrænse -40.600 kr. (1 mia. kr.)	-6,4	0,5	0	0	0
Topskattegrænse -101.300 kr. (3 mia. kr.)	-6,4	0,5	-10	10	0
Topskattegrænse -130.400 kr. (4 mia. kr.)	-6,5	0,4	-10	20	10
Forhøjelser af topskattegrænsen					
Topskattegrænse +49.000 kr. (-1 mia. kr.)	0,6	-6,3	-10	0	-10
Topskattegrænse +192.400 kr. (-3 mia. kr.)	0,7	-6,2	-150	20	-130
Topskattegrænse +493.000 kr. (-5 mia. kr.)	1,1	-5,8	-310	50	-270
Topskattegrænse +1.731.500 kr. (-7 mia. kr.)	1,0	-5,9	-650	90	-550
Nedsættelser af toptopskattegrænsen					
Toptopskattegrænse -1.048.000 kr. (1 mia. kr.)	0,8	5,4	-150	20	-140
Toptopskattegrænse -1.566.000 kr. (3 mia. kr.)	1,1	5,7	-340	30	-310
Toptopskattegrænse -1.731.500 kr. (5 mia. kr.)	1,0	5,6	-410	40	-370
Forhøjelser af toptopskattegrænsen					
Afskaffelse (-1 mia. kr.)	5,1	0,5	20	20	40

1) Se boks 8 for opgørelse af gennemsnitlige indkomstvægtede forskelle mellem marginalsatten på lønindkomst og aktieindkomst.
Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021 fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse (august 2024) og Opdateret mellemfristet forløb (maj 2024)

Tabel B3. Provenuvirkninger og selvfinansierungsgrader inkl. virkninger af ændret indkomsttransformation ved ændringer i progressionsgrænserne for lønindkomst

	Umiddelbar provenuvirk- ning	Efter til- bageløb	Efter tilba- geløb og adfærd	Dynamisk provenu			Selvfinansierungsgrad		
				Adfærds- virkninger ekskl. æn- dret ind- komst- transforma- tion	Bidrag fra ændret ind- komst- transforma- tion	I alt	Adfærds- virkninger ekskl. æn- dret ind- komst- transforma- tion	Bidrag fra ændret ind- komst- transforma- tion	I alt
	(12)	(13)= (12)*0,7 7	(14)= (13)+(17)	(15)	(16)=(11)	(17)= (15)+(16)	(18)	(19)	(20)
Mio. kr.							Pct.		
Forhøjelser af mellemskattegrænsen									
Mellemskattegrænse +25.300 kr. (-1 mia. kr.)	-1.020	-780	-520	290	-20	270	36,5	-2,6	33,9
Mellemskattegrænse +88.500 kr. (-3 mia. kr.)	-3.020	-2.330	-1.680	840	-190	650	36,1	-8,1	28,0
Mellemskattegrænse +130.400 kr. (-4 mia. kr.)	-4.050	-3.120	-2.240	1.130	-250	880	36,3	-8,0	28,3
Nedsættelser af topskattegrænsen									
Topskattegrænse -40.600 kr. (1 mia. kr.)	1.020	780	410	-370	0	-370	47,0	0,0	47,0
Topskattegrænse -101.300 kr. (3 mia. kr.)	2.980	2.290	1.200	-1.100	0	-1.090	47,9	-0,2	47,7
Topskattegrænse -130.400 kr. (4 mia. kr.)	4.050	3.120	1.600	-1.520	10	-1.510	48,8	-0,3	48,5
Forhøjelser af topskattegrænsen									
Topskattegrænse +49.000 kr. (-1 mia. kr.)	-1.000	-770	-440	350	-10	330	44,7	-1,5	43,2
Topskattegrænse +192.400 kr. (-3 mia. kr.)	-3.010	-2.320	-1.430	1.010	-130	880	43,8	-5,7	38,1
Topskattegrænse +493.000 kr. (-5 mia. kr.)	-5.020	-3.870	-2.430	1.710	-270	1.440	44,1	-6,9	37,2
Topskattegrænse +1.731.500 kr. (-7 mia. kr.)	-7.190	-5.540	-3.850	2.240	-550	1.690	40,5	-10,0	30,5
Nedsættelser af toptopskattegrænsen									
Toptopskattegrænse -1.048.000 kr. (1 mia. kr.)	1.010	780	340	-310	-140	-440	39,1	17,3	56,4
Toptopskattegrænse -1.566.000 kr. (3 mia. kr.)	3.010	2.320	870	-1.140	-310	-1.440	49,1	13,2	62,3
Toptopskattegrænse -1.731.500 kr. (5 mia. kr.)	4.800	3.700	1.430	-1.900	-370	-2.270	51,4	9,9	61,3
Forhøjelser af toptopskattegrænsen									
Afskaffelse (-1 mia. kr.)	-1.020	-790	-550	190	40	230	24,4	5,4	29,8

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021 fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse (august 2024) og Opdateret mellemfristet forløb (maj 2024)

Bilag 3: Følsomhedsberegninger

I tabel B4 vises bidrag til selvfinansierungsgraden samt den samlede selvfinansierungsgrad af ændret indkomsttransformation for en række hypotetiske skatteændringer af at variere størrelsen af semi-elasticiteten.

Den anvendte semi-elasticitet afspejler de værdier, som efter skatteministeriets vurdering giver anledning til middelrette skøn og som modellen for hovedaktionærers indkomsttransformation er baseret på. De alternative scenarier for størrelsen af parameterværdierne vurderes ikke at udgøre middelrette skøn for niveauet af indkomsttransformation ved skatteændringer. De alternative beregninger er dog inden for usikkerhedsspændet i den forstand, at det ikke med stor sikkerhed kan afvises, at effekterne kunne have disse størrelsesordener.

Tabel B4. Selvfinansierungsgrader for hypotetiske forhøjelser og nedsættelser af beskatningen af aktieindkomst og lønindkomst ved en semi-elasticitet som er 50 pct. større eller 50 pct. mindre end den valgte semi-elasticitet

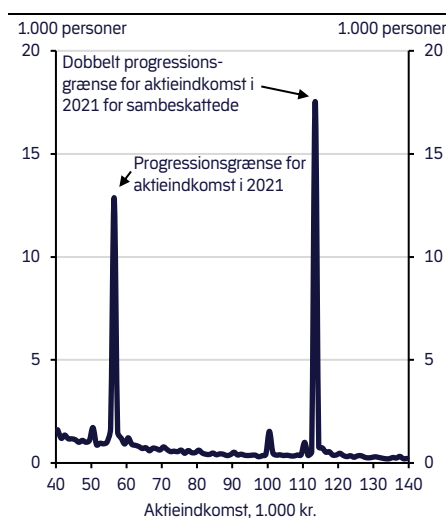
	Bidrag til selvfinansierungsgrad fra indkomsttransformation			Samlet selvfinansierungsgrad		
	50 pct. lavere semi-elasticitet	Anvendte semi-elasticiteter	50 pct. større semi-elasticitet	50 pct. lavere semi-elasticitet	Anvendte semi-elasticiteter	50 pct. større semi-elasticitet
Semi-elasticitet	2,66	5,32	7,98	2,66	5,32	7,98
Pct.						
Ændringer i skat på lønindkomst						
Sats for toptopskat +5 pct.-point	20,2	45,5	45,6	50,0	75,3	75,5
Sats for toptopskat -5 pct.-point	2,4	5,4	9,2	26,8	29,8	33,6
Sats for topskat +5 pct.-point	7,9	15,8	23,7	56,2	64,1	72,0
Sats for topskat -5 pct.-point	-2,0	-3,9	-5,4	37,9	35,9	34,4
Sats for mellemskat +5 pct.-point	5,2	10,4	15,6	52,6	57,8	63,0
Sats for mellemskat -5 pct.-point	-2,3	-4,7	-7,0	37,0	34,7	32,3
Ændringer i skat på aktieindkomst						
Høj sats for aktieindkomst +2 pct.-point	-0,4	-0,8	-1,1	24,6	24,2	23,9
Høj sats for aktieindkomst -2 pct.-point	-6,8	-13,5	-20,3	18,2	11,5	4,7
Høj sats for aktieindkomst +5 pct.-point	4,4	8,8	13,2	29,4	33,8	38,2
Høj sats for aktieindkomst -5 pct.-point	-11,5	-23,1	-34,6	13,5	1,9	-9,6
Høj sats for aktieindkomst +10 pct.-point	12,4	22,5	22,5	37,4	47,5	47,5
Høj sats for aktieindkomst -10 pct.-point	-19,5	-39,0	-58,5	5,5	-14,0	-33,5
Høj sats for aktieindkomst +15 pct.-point	20,3	24,7	24,7	45,3	49,7	49,7
Høj sats for aktieindkomst -15 pct.-point	-27,5	-54,9	-54,9	-2,5	-29,9	-29,9
Ændringer i selskabsskat						
Sats for selskabsskat +5 pct.-point	0,2	0,3	0,5	60,6	60,8	61,0
Sats for selskabsskat -5 pct.-point	-0,7	-1,5	-2,2	42,0	41,2	40,5

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2021 fremskrevet til 2030 opgjort i 2025-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse (august 2024) og Opdateret mellemfristet forløb (maj 2024)

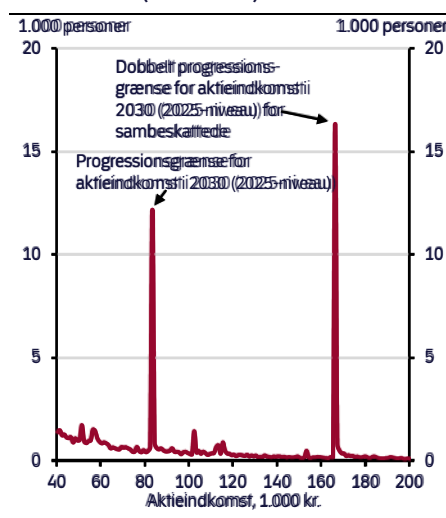
Bilag 4: Fremskrivning af aktieindkomst

I dette bilag beskrives metoden til fremskrivning af aktieindkomster i Skattemodellen. Metoden har til hensigt at give et middelret skøn for fremtidige aktieindkomster, herunder også for personer som af skattemæssige årsager har aktieindkomster præcist på progressionsgrænsen for beskattningen af aktieindkomst, jf. figur B1, der viser, at en (betydelig) del af aktieejerne har aktieindkomst præcis på progressionsgrænsen i 2021. Dette afspejler, at navnlig hovedaktionærer har mulighed for at vælge at udbetale virksomhedsoverskud som aktieindkomst (unoteret udbytteindkomst) i et omfang, så de undgår at betale den høje sats for beskatning af aktieindkomst.

Figur B1. Fordeling af aktieindkomst i 2021

Figur B2. Fordeling af aktieindkomst fra 2021 frem-skrevet til 2030 (2025-niveau)

Kilde: Lovmodelberegninger på en 33,3 pct. repræsentativ stikprøve af den danske befolkning på 2021 data. Figur B2 er fremskrevet til 2025-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse, august 2024 og den mellemfristede fremskrivning fra august 2024.

Ved beregning af provenuvirkninger i fx 2030 (opgjort i 2025-niveau) er det nødvendigt at fremskrive aktieindkomsterne fra dataåret til beregningsåret – dvs. aktuelt fra 2021- til 2025-niveau. Til denne fremskrivning anvendes en fremskrivningsfaktor, som fastsættes i Skattemodellen på baggrund af fremskrivningsforudsætningerne i Økonomisk Redegørelse. Denne fremskrivningsfaktor er ikke lig med den procentuelle ændring i progressionsgrænsen for aktieindkomstbeskatning, som reguleres via §20-reguleringen. Derfor kan selve fremskrivningen af aktieindkomst flytte personer fra et skattetrin i dataåret til et andet i beregningsåret. Dette er i mange tilfælde den tilsigtede virkning, men for personer der "buncher" præcist på progressionsgrænsen må det formodes at være et fejlskøn.

Langt størstedelen af "buncherne" har en unoteret udbytteindkomst som svarer til præcis progressionsgrænsen i data-året. For disse personer forudsættes det, at den unoterede udbytteindkomst følger §20-regulering (og evt. udviklingen inkl. begrænsede diskretionære forhøjelser) og ikke Skattemodellens fremskrivningsfaktor for aktieindkomst. Denne forudsætning sikrer, at *bunchere* i dataåret forsat er *bunchere* i beregningsåret, og vurderes således at indebære mere middelrette skøn for de umiddelbare provenuvirkninger af ændringer i aktieindkomstbeskatningen.

Det bemærkes, at den gældende fremskrivningsmetode indebærer antagelser om *adfærden* blandt personer med unoteret udbytteindkomst præcist på progressionsgrænsen for aktieindkomst. Det antages således dels, at den observerede ophobning af personer med aktieindkomst nær ved progressionsgrænsen i data-året er udtryk for en tilsigtet adfærd, dels at man – alt andet lige – vil forvente at se en tilsvarende ophobning af personer omkring

progressionsgrænsen, også hvis denne havde et højere niveau. Dvs. at personer, der skatteoptimerer i forhold til størrelsen af progressionsgrænsen i data-året, antages at være repræsentative for personer, der skatteoptimerer i forhold til størrelsen af progressionsgrænsen i fremtidige år (niveauåret for beregningerne).

Dette anses for at være konsistent med den præsenterede metode for beregning af ændret indkomsttransformation (model 2), og vurderes således en at være en rimelig fremskrivningsforudsætning i skattemodellen ved de relativt begrænsede forhøjelser af progressionsgrænsen, der følger af den almindelige §20-regulering – og kunne eventuelt også være en rimelig antagelse ved begrænsede, *diskretionære* forhøjelse af progressionsgrænsen. Ved meget store diskretionære forhøjelser af progressionsgrænsen forventes ikke en uændret størrelse ophobning omkring progressionsgrænsen.